

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych dla
miasta Siedlce**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza miasta.....	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Siedlcach w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	15
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w mieście Siedlce w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów miasta Siedlce w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych.....	17
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	17
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	21
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców miasta Siedlce.....	29
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	29
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	31
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w mieście Siedlce	52
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	52
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w mieście w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	54
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	55
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w mieście co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	57

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	59
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie miasta	60
Spis tabel	62
Spis wykresów	63

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

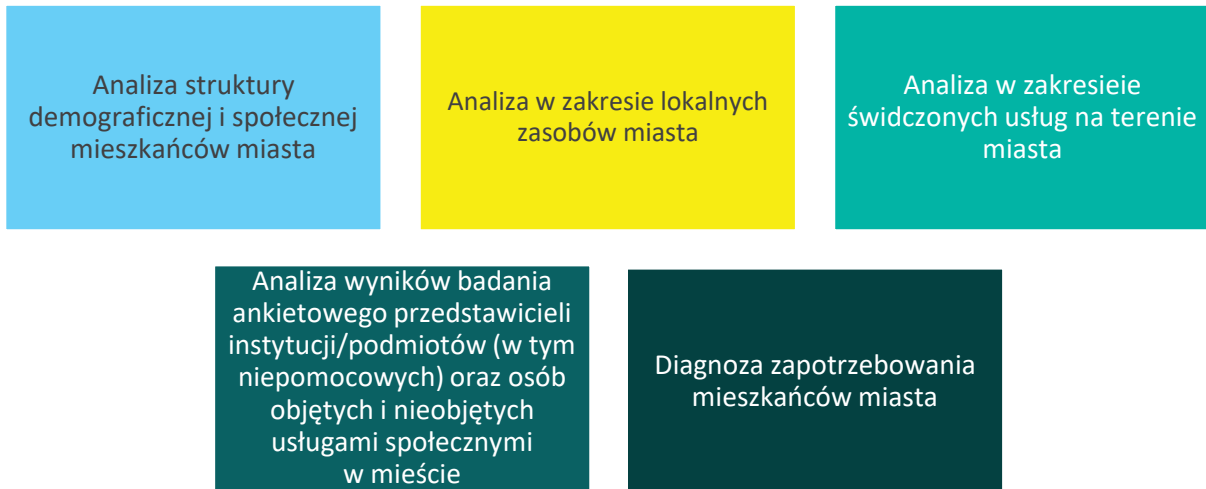
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy miasta na prawach powiatu Siedlce (dalej: Siedlce). Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w mieście Siedlce oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Siedlce zamieszkiwało na koniec 2023 roku 75 297 osób, z czego 39 678 stanowiły kobiety, a 35 619 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 15 109 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 41 787 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 18 401 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza miasta

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej miasta wynika, że jego dochody per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych przewyższała wskaźnik dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W Siedlcach funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Wśród podmiotów angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną największą grupę stanowiły organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 284. Na terenie miasta działały również: 3 spółdzielnie socjalne, zakład aktywności zawodowej, centrum integracji społecznej, spółdzielnia pracy, spółdzielnia inwalidów i niewidomych oraz warsztat terapii zajęciowej.

W Siedlcach funkcjonowało 5 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym: 1 PCPR, 1 MOPR, 1 DPS, 1 ŚDS oraz 1 OIK. Na terenie miasta działały także placówki wsparcia takie jak: dzienny dom senior+, placówki opiekuńczo-wychowawcze, uniwersytet trzeciego wieku, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, placówki wsparcia dziennego, noclegownia dla osób bezdomnych.

W przypadku placówek niepomocowych w mieście funkcjonowały na koniec 2023 roku: 4 biblioteki, placówki służby zdrowia, 2 domy kultury, ośrodek sportu.

W 2023 roku miasto dysponowało 1 337 mieszkaniami komunalnymi, w tym 92 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 134 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 53 osoby. Odnotowano również 5 wyroków eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

W ramach projektów miasto oferowało usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej w Siedlcach wskazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystały 703 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 692 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez MOPR w Siedlcach w 2023 roku należy wymienić:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 635 rodzin
- ubóstwo, które wystąpiło u 536 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 456 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 315 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 212 rodzin, w tym 136 rodzin niepełnych oraz 57 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku MOPR w Siedlcach przeprowadził 294 wywiady środowiskowe, którymi objęto 289 rodzin, liczących łącznie 621 osób.

W tym samym roku w Siedlcach zrealizowano łącznie 1 183 wywiady środowiskowe, które objęły 1 285 rodzin, liczących łącznie 2 382 osoby. Praca socjalna została skierowana do 981 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 926 osób. W 2023 roku zawarto 43 kontrakty socjalne.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Siedlcach w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie miasta liczba osób starszych wynosiła 18 401, co stanowiło 24,44% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 205 rodzin osób starszych, z czego 146 z nich stanowiły rodziny jednoosobowe. Łącznie wsparcie dotyczyło 291 członków tych rodzin, co odpowiadało 0,39% całkowitej populacji Siedlec.

W 2023 roku w Siedlcach usługi opiekuńcze świadczone dla 35 osób, a ich łączny koszt wyniósł 107 862 zł.

Na terenie miasta funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych: dzienny dom senior+, uniwersytet trzeciego wieku.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera osoby starsze (42% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez Siedlce osobom starszym są niewystarczające (49% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie miasta jest trudne (52% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w mieście Siedlce z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców miasta najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- całodobowe stacjonarne ośrodki wsparcia.

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według Narodowego Spisu Powszechnego w Siedlcach zamieszkiwało 2 168 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 456 rodzin, w których żyły łącznie 804 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 96 osób na łączną kwotę 112 374 zł.

Z poziomu MOPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 32 osobom kwotę 243 302 zł.
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 212 osób kwotę 318 052 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 341 osób na kwotę 736 680 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 84 świadczeń dla 4 388 osób na kwotę 387 265 zł
- 5 imprez, w których udział wzięło 113 osób niepełnosprawnych na kwotę 24 332 zł.

W Siedlcach w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 137 648 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 1 153 226 zł
- przeznaczono środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które wyniosły 67 065 zł.

W ramach projektów miasto oferowało usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury.

Opinia o tym czy Siedlce dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają działanie miasta pozytywnie (38% badanych) niż negatywnie (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (24% badanych ocenia je negatywnie, 23% badanych ocenia je pozytywnie).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez miasto Siedlce dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (48% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców miasta Siedlce najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- pomoc asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 38 rodzinom, obejmującym łącznie 38 osób, co stanowiło 0,05% ogółu mieszkańców Siedlec. Świadczenia w formie schronienia udzielono 50 osobom, a łączny koszt tej formy wsparcia wyniósł 313 500 zł.

Na terenie miasta funkcjonuje placówka wspierająca osoby bezdomne prowadzone przez organizacje pozarządowe: noclegownia dla osób bezdomnych posiadająca 40 miejsc.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (32% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez Siedlce są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie Siedlec jest trudne (39% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu miasta w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców Siedlec najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- schroniska, noclegownie
- praca socjalna z osobami pozostającymi w kryzysie bezdomności.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk miejskich wskazuje, że w 2023 roku 75 rodzin w Siedlcach było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 101 rodzin, w których łącznie funkcjonowały 143 osoby. Narkomania występowała jako przyczyna udzielenia pomocy społecznej w 7 rodzinach, obejmujących łącznie 7 osób.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi miasto przeznaczyło w 2023 roku środki w wysokości 410 073 zł, natomiast na działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii 45 000 zł. W tym samym roku przyznano 377 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 663 963 zł.

Na terenie Siedlec funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dysponujący 105 miejscami
- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, oferujący 55 miejsc.
- warsztat terapii zajęciowej.

W 2023 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi udzielono 26 osobom. Łączny koszt świadczeń wyniósł 87 585 zł.

Opinia o tym czy miasto Siedlce dobrze wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają działanie miasta pozytywnie (30% badanych) niż negatywnie (29% badanych), natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (25% badanych ocenia je negatywnie, 15% badanych ocenia je pozytywnie).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez Siedlce są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie miasta jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu Siedlec w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców miasta najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w mieście Siedlce w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 roku w Siedlcach zamieszkiwało 4 601 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 23,41% ogółu mieszkańców miasta. W ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 30,27% wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 499 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 39 i stanowiły one 31,97% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 46 i stanowiły 37,70% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 23 i stanowiły 18,85% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 11 i stanowiły 9,02% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 15 i stanowiły 4,70% wszystkich rodzin, natomiast rodzin z 6 dziećmi było 8 i stanowiły 2,51% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto także 29 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 92 osoby.

Na terenie Siedlec funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- ośrodek interwencji kryzysowej, z którego skorzystało 299 osób, w tym 11 osób będących ofiarami przemocy w rodzinie
- placówki opiekuńczo-wychowawcze w tym: placówka socjalizacyjna prowadzona przez miasto (30 miejsc) oraz placówka interwencyjna (8 miejsc), rodzinna (101 miejsc) prowadzone przez organizacje pozarządowe
- 5 placówek wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera rodziny z dziećmi (39% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Opinia o tym, czy usługi oferowane przez miasto rodzinom z dziećmi są wystarczające, jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych dominowała opinia, że są one niewystarczające (38% badanych uważa usługi za niewystarczające, 35% badanych uważa je za wystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mieli opinię, że pomoc jest wystarczająca (37% badanych uważa usługi za niewystarczające, 33% badanych uważa je za wystarczające).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie miasta Siedlce jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (38% ankietowanych) niż jest łatwe (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (32% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 23% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu Siedlec w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców miasta najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- interwencja kryzysowa.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w mieście Siedlce w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Przedstawiciel badanych instytucji w mieście ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Badany przedstawiciel podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracownika badanej instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w Siedlcach to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – niegotowe.

Przedstawiciel instytucji w Siedlcach słyszał o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS) i tę ideę ocenia negatywnie. Przedstawiciel instytucji przyznał, że w jego mieście nie funkcjonuje CUS.

Przedstawiciel instytucji przyznał, że w ich mieście działają organizacje pozarządowe, zaś jego doświadczenie we współpracy z nimi jest pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW MIASTA SIEDLCE W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców Siedlec wynosiła 75 297 osób. Przyrost naturalny w mieście był dodatni i wyniósł 47 osób, natomiast saldo migracyjne było ujemne i kształtowało się na poziomie -340 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 52,7% ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w Siedlec w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla miasta	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	75 297	88 998
Gęstość zaludnienia	2 363,4	281,6
Przyrost naturalny	47	-229
Saldo migracji	-340	237
Kobiety na 100 mężczyzn	111	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	15 109, 20,07%	17 872, 19,54%
w tym K	7 393	9 177
w tym M	7 716	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	41 787, 55,5%	51 577, 57,71%
w tym K	20 043	24 155
w tym M	21 744	27 402
Liczba i % osób 65+	18 401, 24,44%	19 569, 22,74%
w tym K	12 242	12 762
w tym M	6 159	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadały 44 osoby w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla miasta w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 81 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 122 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 33,9%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 24,44%, w tym dla kobiet 16,26%, a dla mężczyzn 8,18%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w Siedlcach w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla miasta w zł	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł
Dochody miasta per capita	8 324,34	7 233,32
Dochody własne miasta per capita	3 435,34	3 160,40
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	124	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2. ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą Siedlec w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody miasta per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji miasta, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody miasta per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych również przewyższała wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w Siedlcach w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla miasta	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	284	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,77	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	50,83%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	77,94%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3. przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące Siedlec w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców miasta w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. Wskaźnik dotyczący liczby organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców był wyższy od średniej wojewódzkiej. W zakresie aktywności obywatelskiej zauważono natomiast różnicowanie. Frekwencja w wyborach samorządowych była niższa od średniej wojewódzkiej, natomiast w przypadku wyborów parlamentarnych odnotowano wynik wyższy niż przeciętny dla Mazowsza.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W Siedlcach funkcjonowało 5 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie Siedlec.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Józefa Piłsudskiego 40, 08-110 Siedlce	Starostwo powiatowe	15	4 546 170	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Bolesława Prusa 16/18, 08- 110 Siedlce	Urząd miasta	69	50 343 792	Środki własne miasta, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Poniatowskiego 32, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	73	7 675 889	Środki własne miasta, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach	ul. Bolesława Prusa 16/18, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Brak danych	Środki własne miasta, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych	ul. Sienkiewicza 32, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	16	1 565 580	Środki własne miasta, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych MOPR w Siedlcach.

Zapewniały one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie Siedlec funkcjonują: 1 PCPR, 1 MOPR, 1 DPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie Siedlec funkcjonowała także placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.

Na terenie miasta działały także placówki wsparcia takie jak: dzienny dom senior+, placówki opiekuńczo-wychowawcze, uniwersytet trzeciego wieku, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, placówki wsparcia dziennego, noclegownia dla osób bezdomnych.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie Siedlec.

	Koło gospodaryń wiejskich	Organizacja pozarządowa	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (m. Siedlce)	0	284	3	1	1	0	1

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W Siedlcach funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność oraz rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Najliczniejszą grupę stanowiły organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 284. Na terenie miasta działały również: 3 spółdzielnie socjalne, zakład aktywności zawodowej, centrum integracji społecznej, spółdzielnia pracy, spółdzielnia inwalidów i niewidomych oraz warsztat terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie Siedlec według rodzaju prowadzonej działalności.

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (m. Siedlce)	284/223	75	30	16	24	19	0	12	4	8	3	5	10	6	8	3

Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych ze strony ngo.pl:

<https://spis.ngo.pl/siedlce?cat%5B2386%5D=2387> [dostęp 1.12.2024].

W Siedlcach w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 284 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazały 223 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działań, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6. przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie miasta były te o charakterze sportowym, kulturalnym, zdrowotnym oraz pomocy społecznej.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie Siedlec.

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Placówki służby zdrowia ¹	Siedlce	Urząd miasta, podmioty prywatne, samorząd województwa	Brak danych	Budżet samorządowy< NFZ	Usługi medyczne
Miejski Dom Kultury	ul. Pułaskiego 6, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne

¹ Szczegółowa informacja o placówkach służby zdrowia na terenie miasta Siedlce można znaleźć pod linkiem: <https://lekarzebez kolejki.pl/placowki/siedlce-2/mazowieckie> (dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
CKiS im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce	ul. Biskupa Ignacego Świrskiego 31, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejska Biblioteka Publiczna w Siedlcach wraz z filiami	ul. Józefa Piłsudskiego 5, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Biblioteka Główna Uniwersytetu w Siedlcach	ul. ks. Jerzego Popiełuszki 9, 08-110 Siedlce	Uniwersytet w Siedlcach	Brak danych	Budżet uczelni	Usługi kulturalne, czytelnicze
Biblioteka Pedagogiczna	ul. Mieczysława Aślanowicza 2, 08-110 Siedlce	Samorząd Województwa Mazowieckiego	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Biblioteka Akademii Nauk Stosowanych Mazovia	ul. Sokołowskiej 161 08-110 Siedlce	Akademia Nauk Stosowanych Mazovia	Brak danych	Budżet uczelni	Usługi kulturalne, czytelnicze
Ośrodek Sportu	ul. B. Prusa 6, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi sportowe, rekreacyjne
Mazowiecki Szpital Wojewódzki im. św. Jana Pawła II w Siedlcach Sp. z o.o.	ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 26, 08-110 Siedlce	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Miasta Siedlce.

W tabeli 7. zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie Siedlec. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizuje różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie Siedlec funkcjonowały: 4 biblioteki, placówki służby zdrowia, 2 domy kultury, ośrodek sportu.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8. przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Wartość dla Siedlec	Średnia wartość gmin dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)	Średnia wartość powiatów dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1 326	265	275
- świadczenia pieniężne	703	154	193
- świadczenia niepieniężne	692	131	101

Wyszczególnienie	Wartość dla Siedlec	Średnia wartość gmin dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)	Średnia wartość powiatów dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba rodzin	934	260	287
Liczba osób w rodzinach	1 917	553	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych MOPR w Siedlcach (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.

Wyszczególnienie	Wartość dla Siedlec	Średnia wartość gmin dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)	Średnia wartość powiatów dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	32,13%	40,32%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	48,87%	42,21%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	19%	17,47%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	53,24%	49,13%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	46,76%	50,87%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych MOPR w Siedlcach (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez MOPR w Siedlcach pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystały 703 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 692 osoby. W ramach struktury udzielanego wsparcia pomoc trafiała przede wszystkim do kobiet oraz osób znajdujących się w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców miasta
Ubóstwo	536	1 053	40,42%	79,41%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	38	38	2,87%	2,87%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	99	492	7,47%	37,1%
- w tym wielodzietność	68	364	5,13%	27,45%
Bezrobocie	315	765	23,76%	57,69%
Niepełnosprawność	456	804	34,39%	60,63%
Długotrwała lub ciężka choroba	635	1 054	47,89%	79,49%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	212	710	16 %	53,54%
- w tym rodziny niepełne	136	461	10,26%	34,77%
- w tym rodziny wielodzietne	57	312	4,3%	23,53%
Przemoc domowa	5	11	0,38%	0,83%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	101	143	7,62%	10,78%
Narkomania	7	7	0,53%	0,53%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców miasta
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	13	21	0,98%	1,58%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	8	18	0,6%	1,36%
Zdarzenie losowe	1	1	0,08	0,08
Sytuacja kryzysowa	7	11	0,53%	0,83%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych MOPR w Siedlcach.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez MOPR w Siedlcach w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 635 rodzin
- ubóstwo, które wystąpiło u 536 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 456 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 315 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 212 rodzin, w tym 136 rodzin niepełnych oraz 57 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 274 osobom na łączną kwotę 1 520 431 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 241 osób na sumę 1 430 190 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 36 osobom na kwotę 90 241 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 192 osobom na łączną kwotę 663 963 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 192 zasiłków o wartości 340 079 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 76 zasiłków na łączną kwotę 78 443 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 96 zasiłków na sumę 112 374 zł.

MOPR w Siedlcach udzielił pomocy w zakresie usamodzielniania się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą 2 osobom na łączną kwotę 5 390 zł. w tym:

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie udzielono 1 osobie na kwotę 1 837 zł
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki udzielono 1 osobie na kwotę 1 653 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej udzielono 1 osobie na kwotę 1 900 zł.

W 2023 roku miasto Siedlce udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba na łączną kwotę 3 000 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 5 świadczeń na łączną kwotę 18 720 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 404 osobom na łączną kwotę 455 921 zł.

W 2023 roku Siedlce udzieliły wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego, który został przyznany 1 088 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 4 031 841 zł.

Miasto przeznaczyło w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 81 789 421 zł, w tym w budżecie MOPR 50 343 792 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku Siedlce dysponowały 1 337 mieszkaniami komunalnymi, w tym 92 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 134 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 53 osoby. Odnotowano 5 wyroków eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Na terenie miasta funkcjonował dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie zapewniający 105 miejsc, z którego korzystało 136 osób. W sumie zatrudniano w nim 73 osoby. Łączny koszt funkcjonowania tej placówki wyniósł 7 675 889 zł. W 2023 roku miasto przeznaczyło na pobyt w innych domach pomocy społecznej dla 71 osób kwotę 2 899 783 zł.

Miasto prowadziło także środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, który zapewniał 55 miejsc, z których korzystało 57 osób. W sumie zatrudnionych było w nim 16 osób. Prowadzenie tej placówki kosztowało 1 565 580 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku MOPR w Siedlcach przeprowadził 1 183 wywiady środowiskowe, które objęły 1 285 rodzin, liczących łącznie 2 382 osoby. Praca socjalna została skierowana do 981 rodzin, w których znajdowało się łącznie 1 926 osób. W tym samym roku zawarto 43 kontrakty socjalne.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie miasta liczba osób starszych wynosiła 18 401, co stanowiło 24,44% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 205 rodzin spośród osób starszych, z czego 146 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 291 członków tych rodzin, co stanowiło 0,39% ogółu mieszkańców miasta.

W Siedlcach usługi opiekuńcze świadczone dla 35 osób na łączną kwotę 107 862 zł.

Na terenie miasta funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych: dzienny dom senior+, uniwersytet trzeciego wieku.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według Narodowego Spisu Powszechnego w Siedlcach zamieszkiwało 2 168 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 456 rodzin zamieszkujących Siedlce, w których żyło łącznie 804 osoby. W tym samym roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 96 osób na kwotę 112 374 zł.

Z poziomu MOPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 32 osobom kwotę 243 302 zł.
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 212 osób kwotę 318 052 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 341 osób na kwotę 736 680 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 84 świadczeń dla 4 388 osób na kwotę 387 265 zł
- 5 imprez, w których udział wzięło 113 osób niepełnosprawnych na kwotę 24 332 zł.

W Siedlcach w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 137 648 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 1 153 226 zł
- przeznaczono środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które wyniosły 67 065 zł.

W ramach projektów miasto oferowało usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 38 rodzinom, obejmującym 38 osób, co stanowiło 0,05% populacji.

Na terenie miasta funkcjonuje placówka wspierająca osoby bezdomne prowadzone przez organizacje pozarządowe: noclegownia dla osób bezdomnych posiadająca 40 miejsc.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk MOPR w Siedlcach wskazywała, że w 2023 roku 75 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało 101 rodzin, w których funkcjonowały 143 osoby. Narkomania występowała jako powód udzielenia pomocy społecznej w 7 rodzinach, w których żyło 7 osób.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi miasto przeznaczyło 410 073 zł, natomiast w przypadku narkomanii 45 000 zł. W 2023 roku przyznano 377 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 663 963 zł.

Na terenie Siedlec funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dysponujący 105 miejscami
- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, oferujący 55 miejsc.
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 26 osób na łączną kwotę 87 585.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku w Siedlcach zamieszkiwało 4 601 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 23,41% mieszkańców miasta. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 30,27% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 499 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 39 i stanowiły 31,97% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 46 i stanowiły 37,70% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 23 i stanowiły 18,85% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 11 i stanowiły 9,02% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 15 i stanowiły 4,7% wszystkich rodzin, a rodzin z 6 dziećmi było 8 i stanowiły 2,51% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 29 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 92 osoby.

W tym samym roku w Siedlcach świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 157 dzieci, co stanowiło koszt 103 228 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 159 osobom, obejmującym 72 rodziny, w których żyło łącznie 320 osób na łączną kwotę 104 416 zł. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą jednego asystenta rodziny objęto 14 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 70 046 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 6 384 923 zł. Na świadczenie wychowawcze wydano 104 530 zł. Na wspieranie rodziny w Siedlcach przeznaczono 690 444 zł.

Na terenie Siedlec funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- ośrodek interwencji kryzysowej, z którego skorzystało 299 osób, w tym 11 osób będących ofiarami przemocy w rodzinie

- placówki opiekuńczo-wychowawcze w tym: placówka socjalizacyjna prowadzona przez miasto (30 miejsc) oraz placówka interwencyjna (8 miejsc), rodzinna (101 miejsc) prowadzone przez organizacje pozarządowe
- 5 placówek wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydatkowano 9 177 012 zł. Na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych dysponujących 114 miejscami (z których korzystało 86 osób) przeznaczono 2 305 540 zł.

Miasto prowadziło także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystały 164 osoby. Koszt jej prowadzenia wyniósł 357 305 zł.

9. Uchodźcy

W 2023 roku MOPR w Siedlcach przyznał świadczenia 1 cudzoziemcowi ze statusem uchodźcy, na łączną kwotę 2 610 zł.

Tabela 11. przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w Siedlcach w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 11. Pomoc dla cudzoziemców w Siedlcach w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	1	2 610
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	1	2 610
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	1	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	14	53 688
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	14	53 688
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	7	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych MOPR w Siedlcach

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW MIASTA SIEDLCE

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców miasta Siedlce wyniosła 150 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

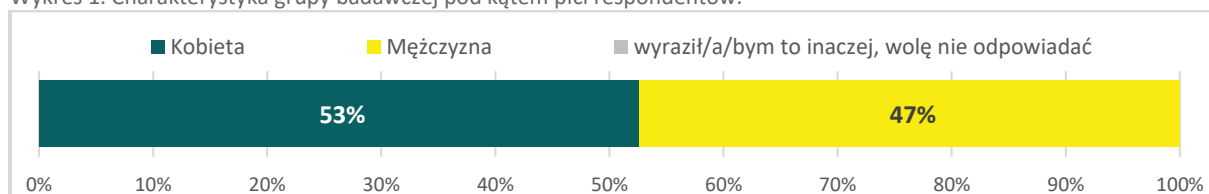
W badaniu mieszkańców miasta wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

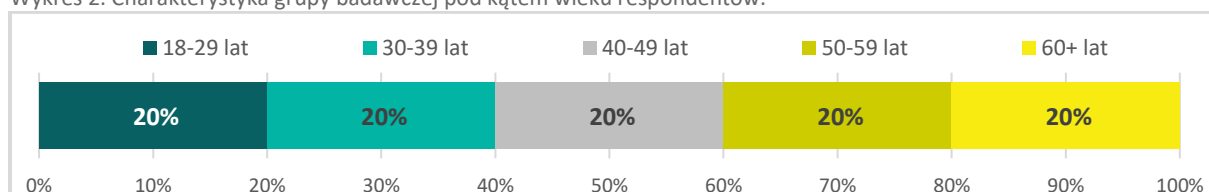
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 53% badanych).

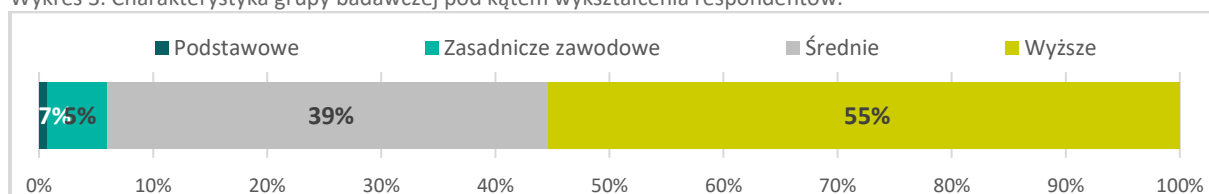
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

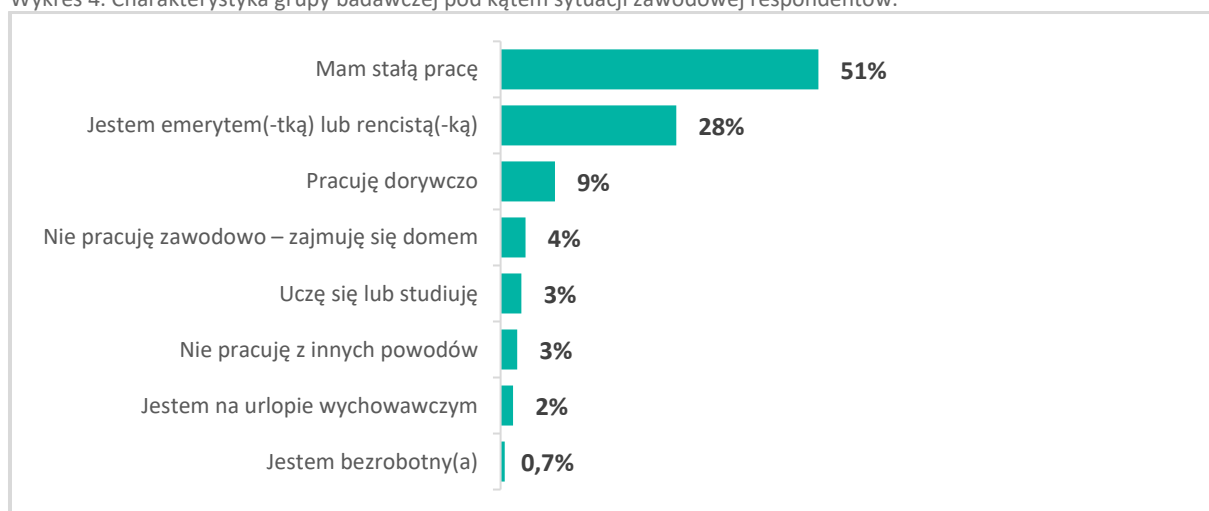
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (55% badanych) i średnim (39% badanych).

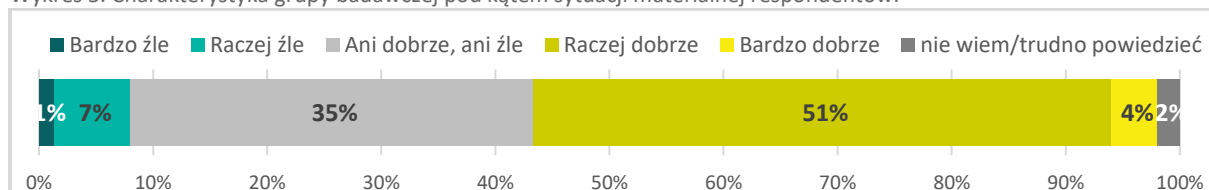
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (51% badanych).

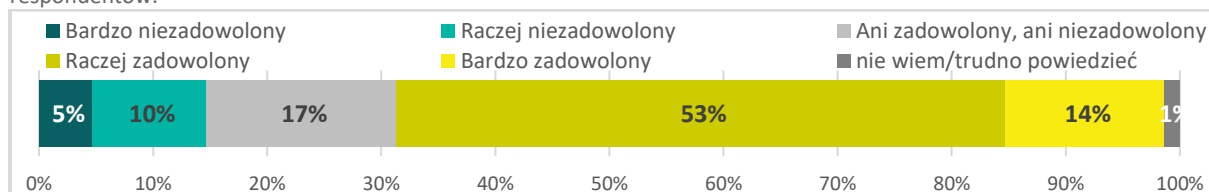
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (51% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (35% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

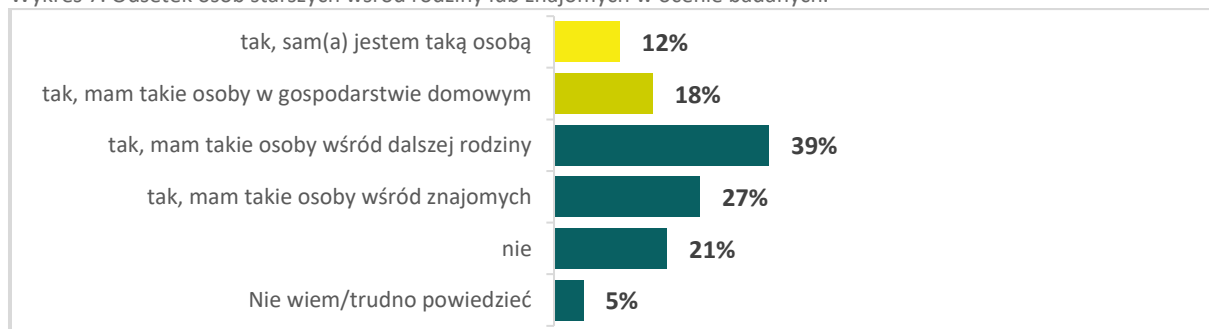
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (53% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (17% badanych) z zamieszkiwania na terenie miasta Siedlce.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

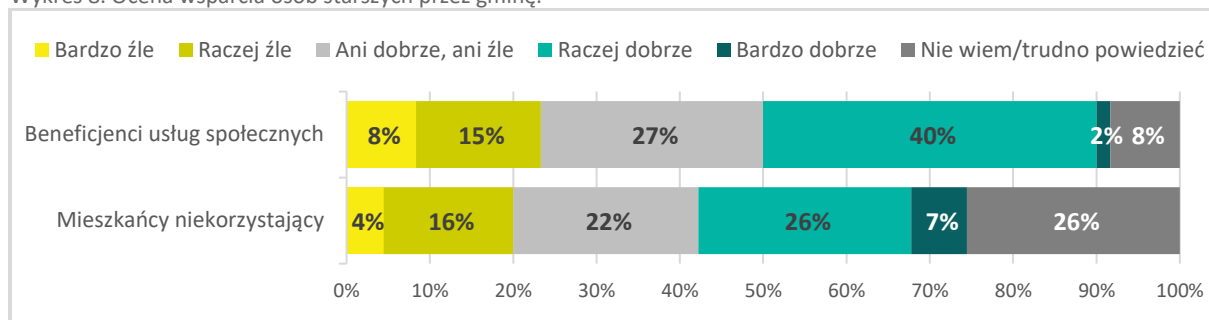
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta 12% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 18% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 39% ankieterów ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 27% badanych ma je wśród znajomych.

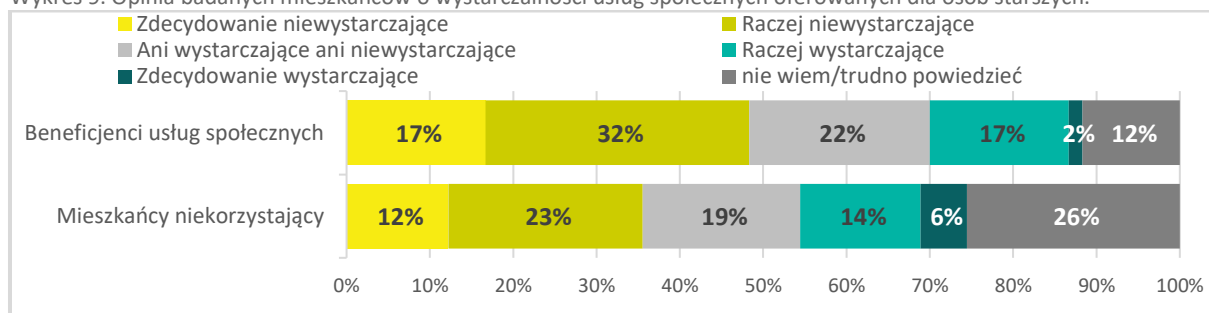
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera osoby starsze (42% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

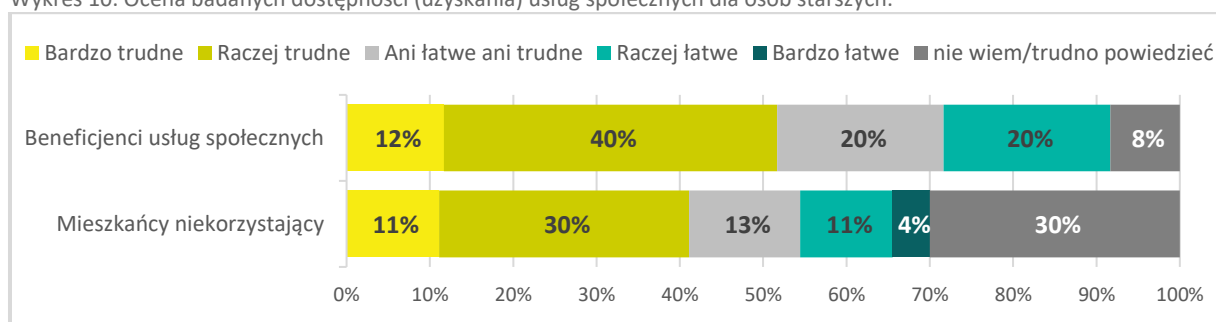
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez Siedlce osobom starszym są niewystarczające (49% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

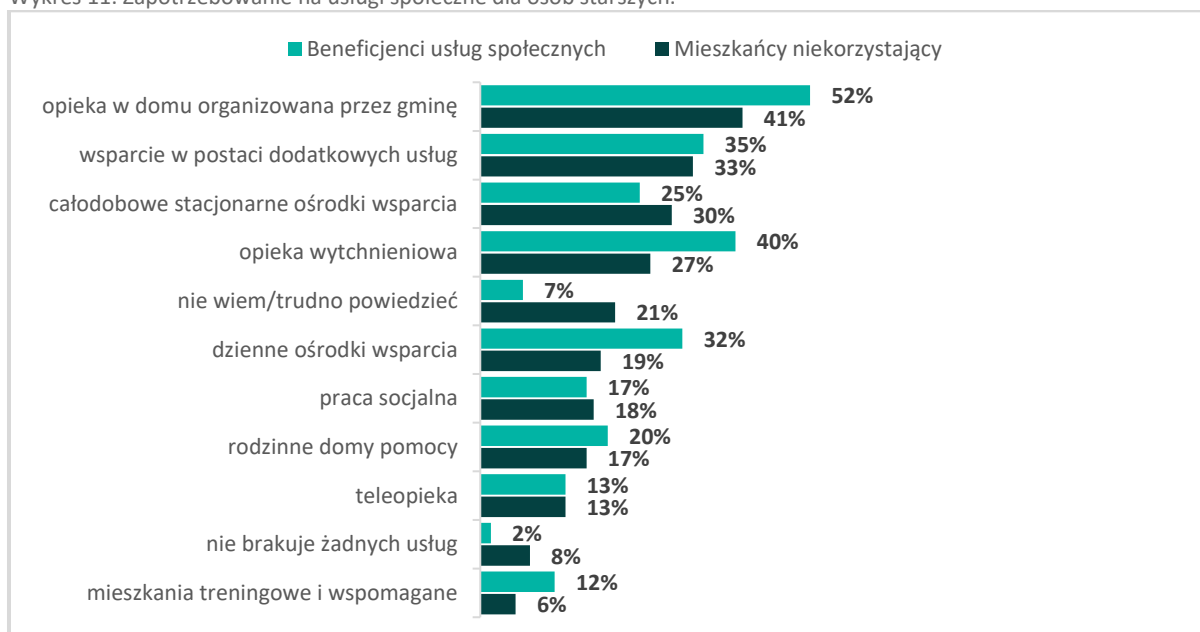
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankieterów przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie miasta Siedlce jest trudne (52% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

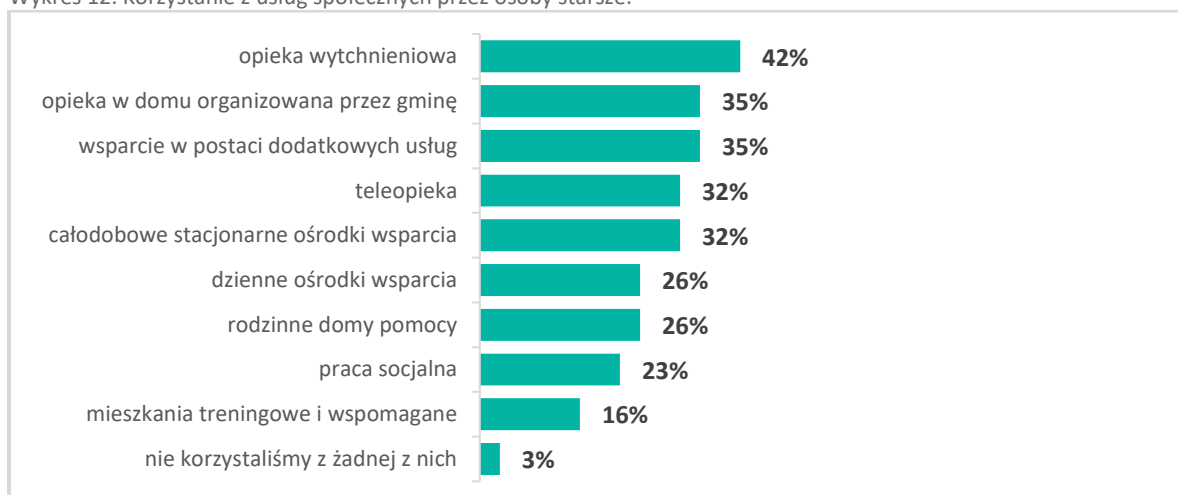

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- całodobowe stacjonarne ośrodki wsparcia.

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

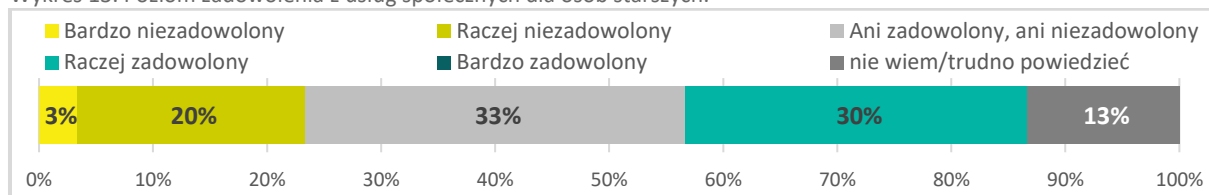
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach miasta Siedlce z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

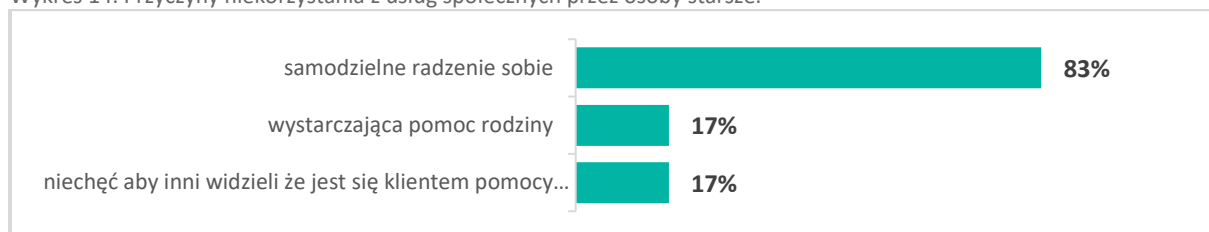
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy miasta Siedlce korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (30% zadowolonych do 23% niezadowolonych).

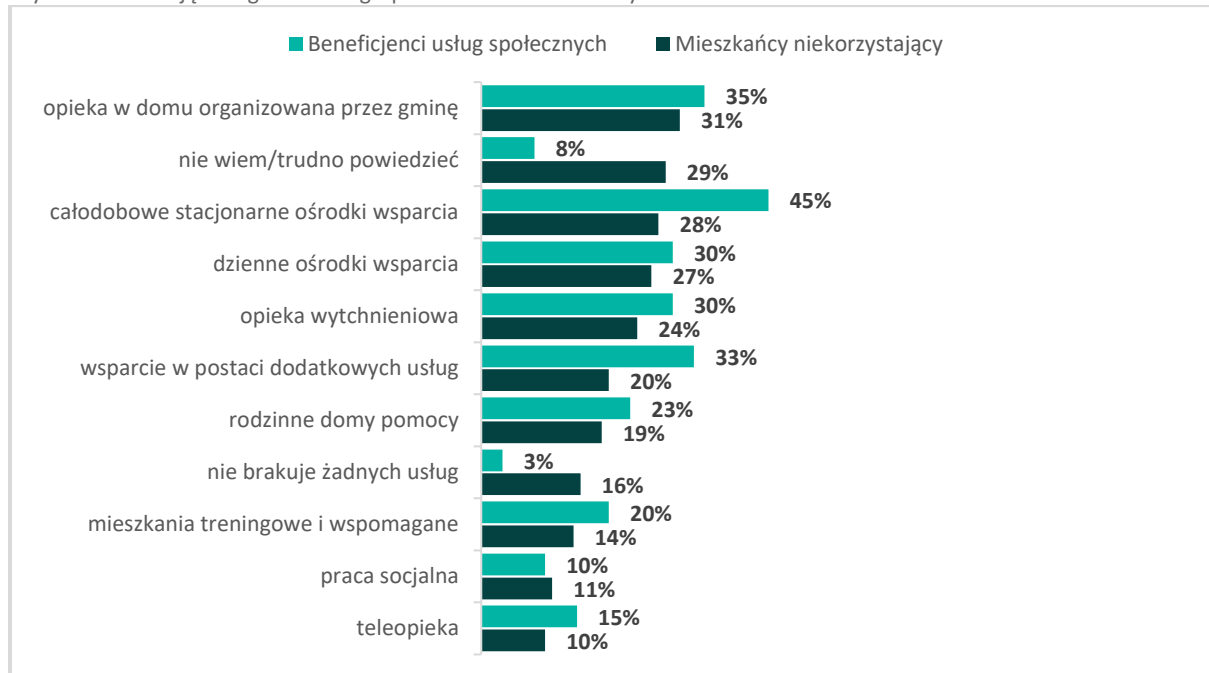
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (83% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (17% ankietowanych) oraz nie chcą, aby inni widzieli, że są klientami pomocy społecznej (17% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

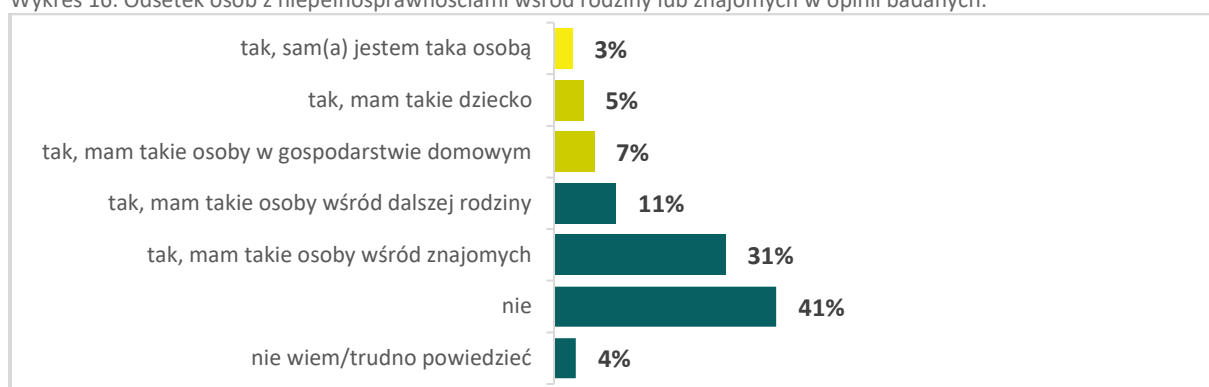
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

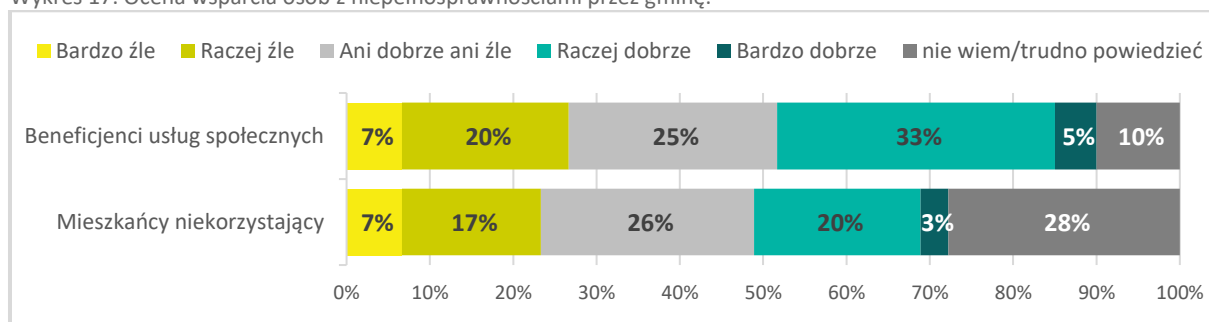
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta 3% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 5% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 7% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 31% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

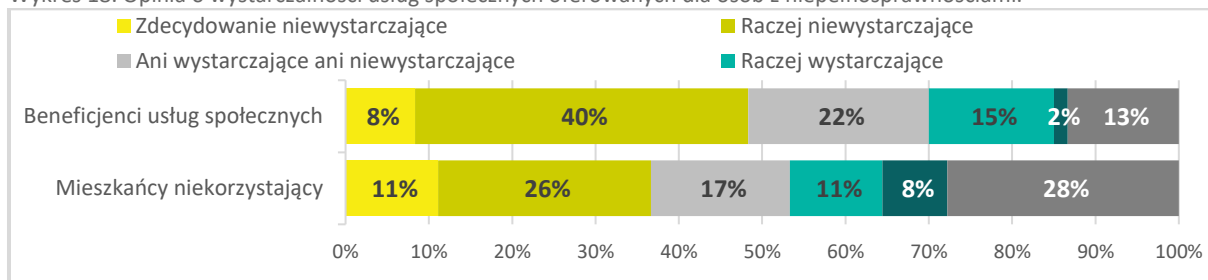
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy miasto Siedlce dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają działanie gminy pozytywnie (38% badanych) niż negatywnie (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (24% badanych ocenia je negatywnie, 23% badanych ocenia je pozytywnie).

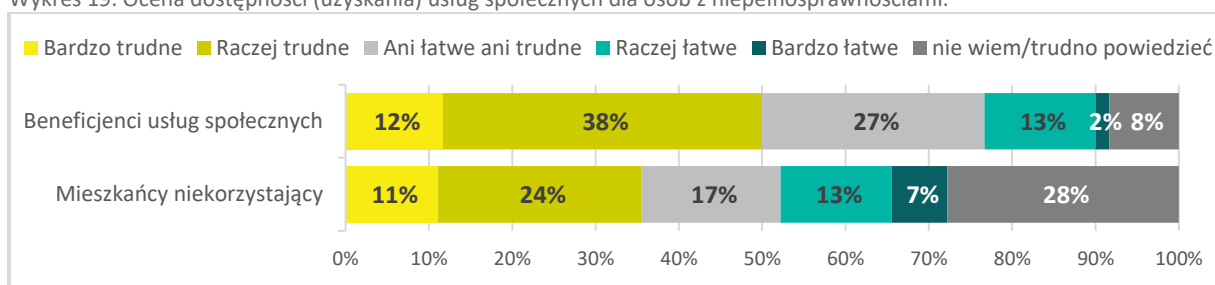
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez miasto Siedlce dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (48% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

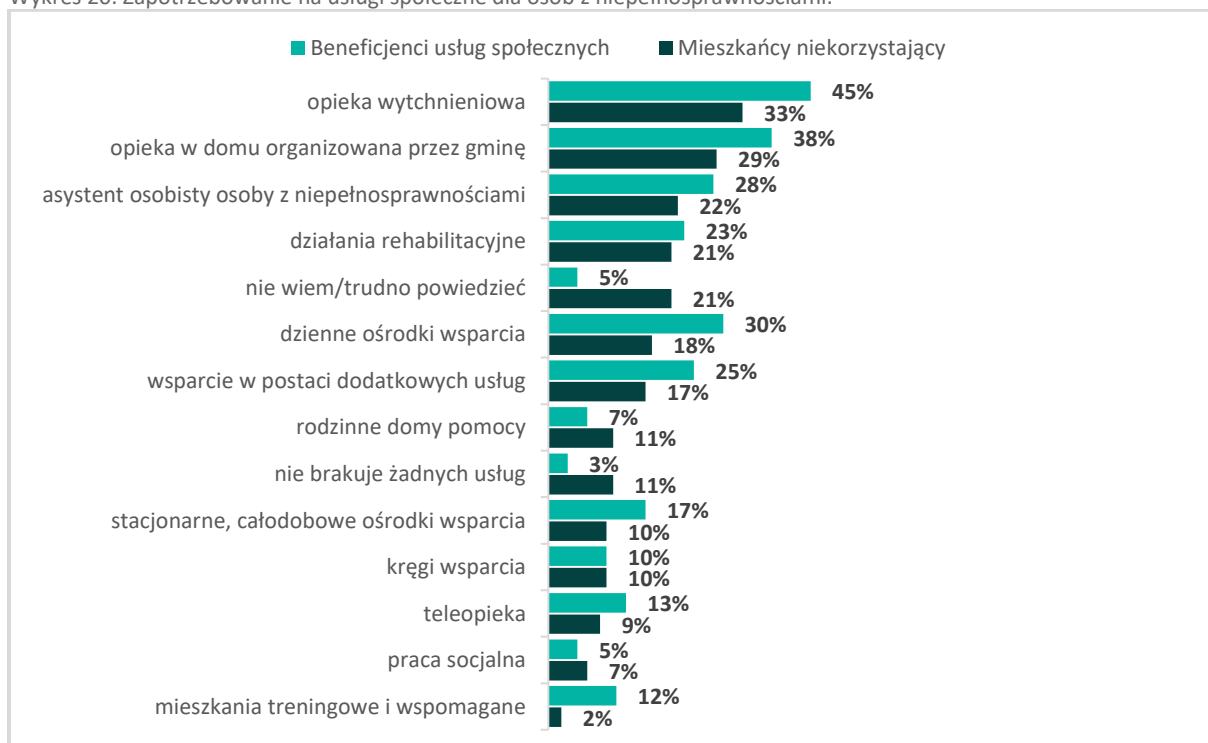
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Siedlce jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

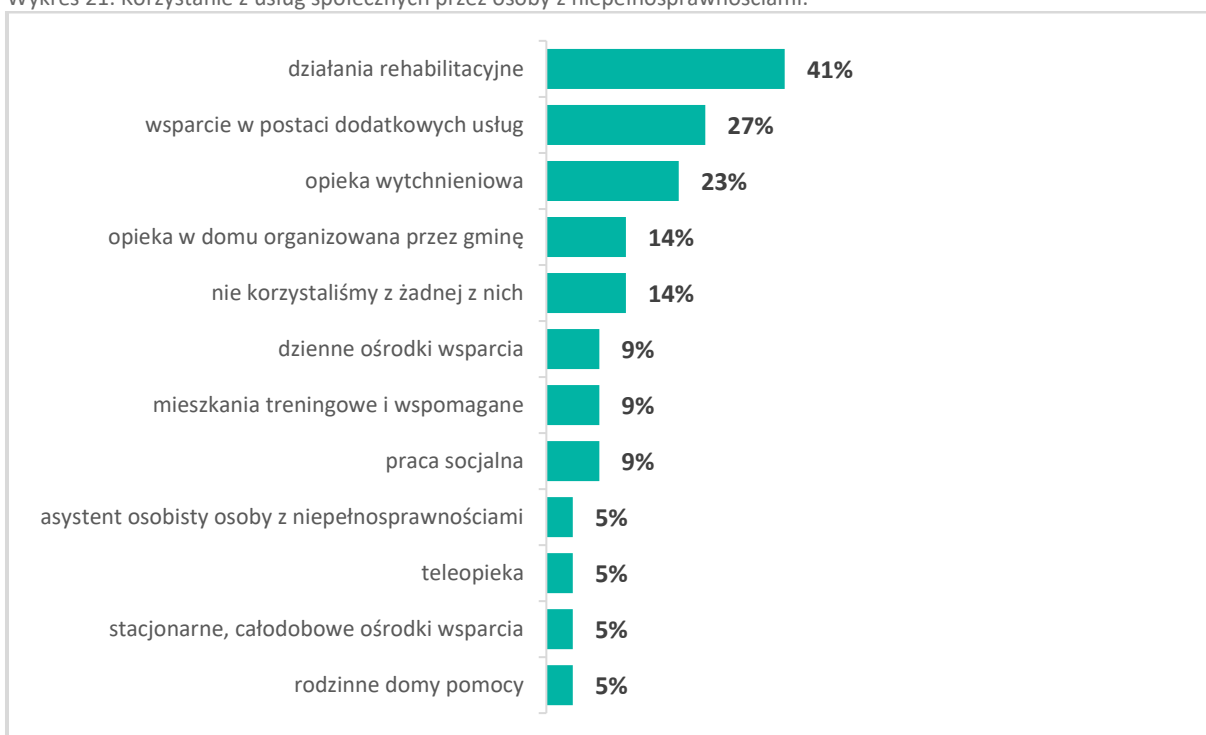

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Siedlce najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- pomoc asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

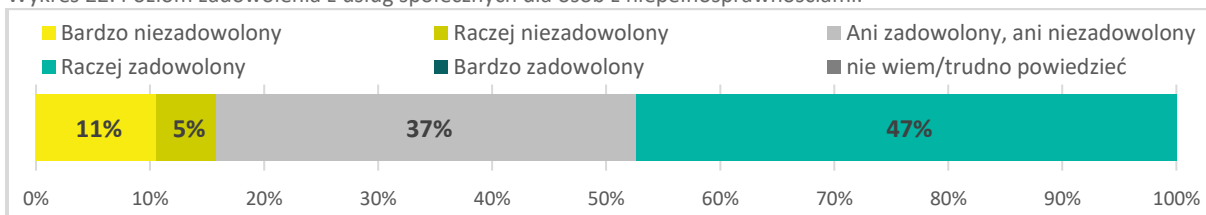

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

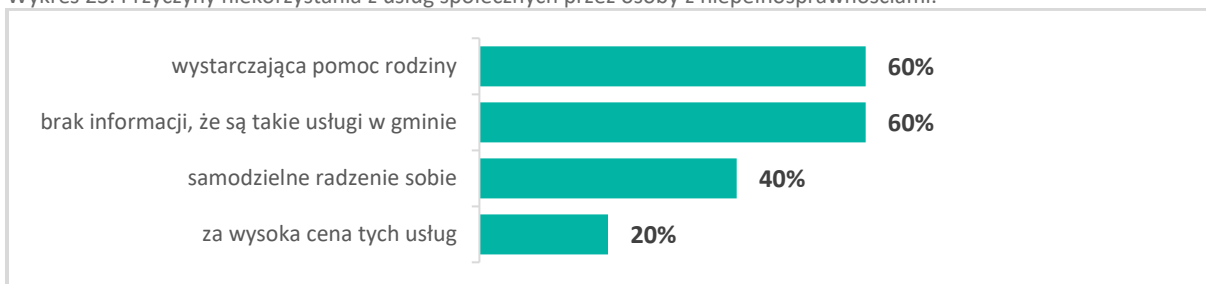
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy miasta Siedlce, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (47% zadowolonych do 16% niezadowolonych).

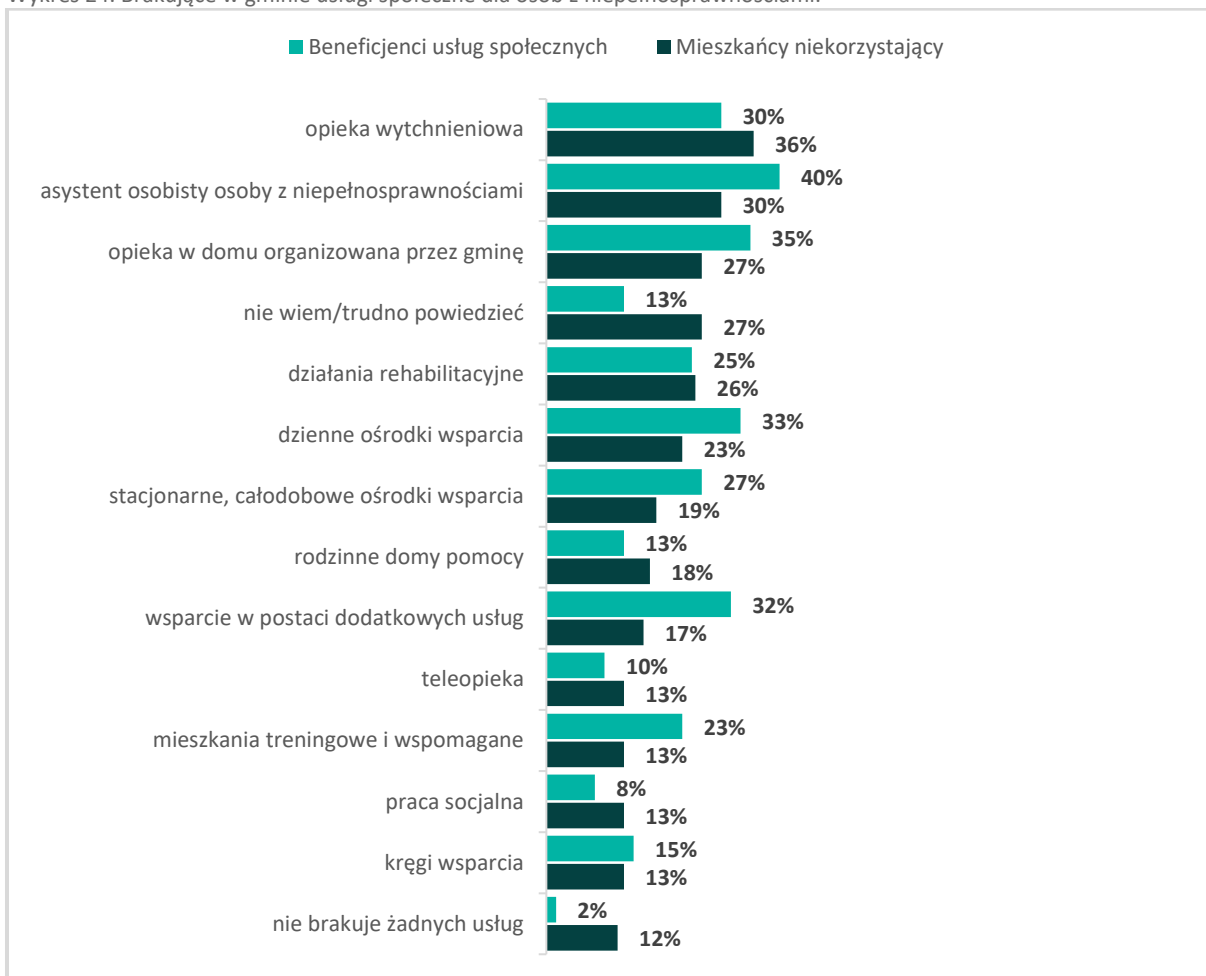
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (60% badanych), oraz wystarczającą pomoc rodziny (60% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

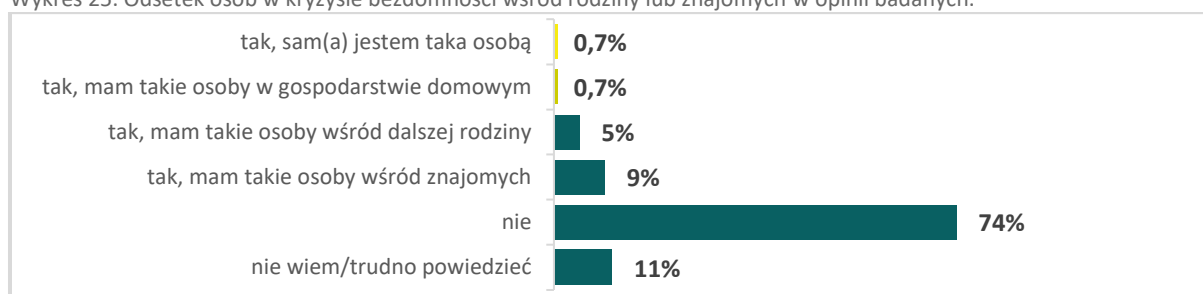
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta Siedlce najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

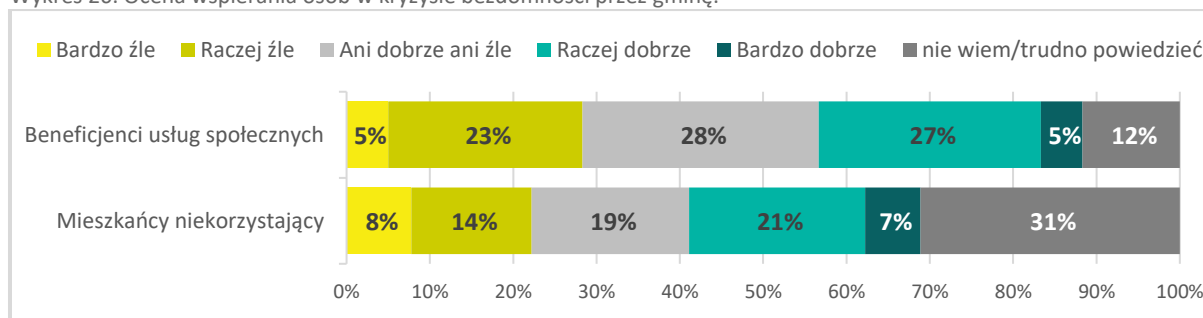
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta Siedlce niespełna 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo niespełna 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 5% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 9% badanych wskazało na takie osoby wśród znajomych.

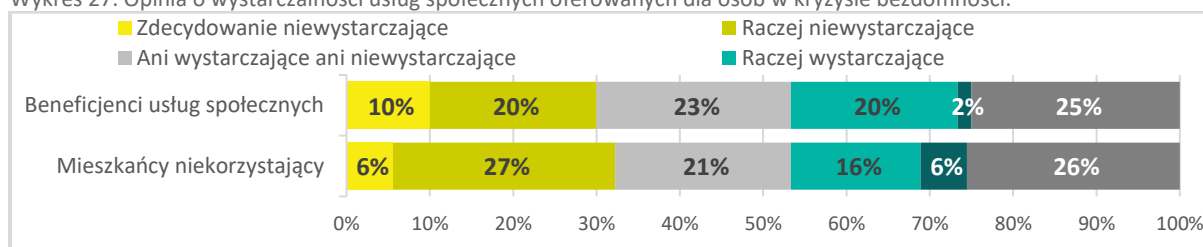
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (32% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

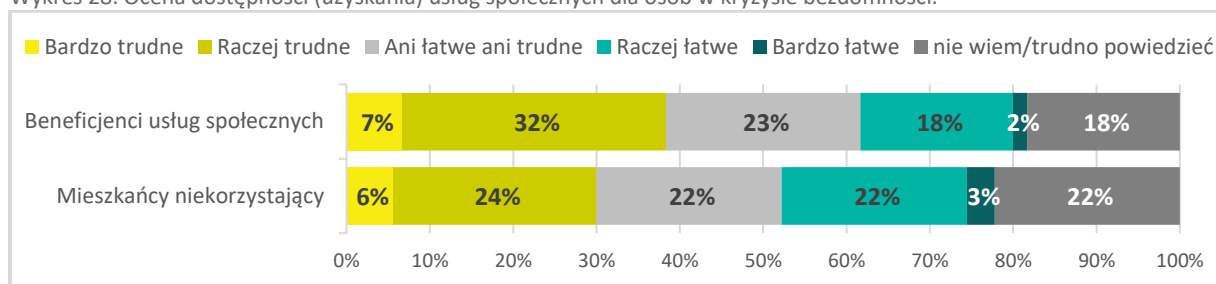
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez miasto Siedlce są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

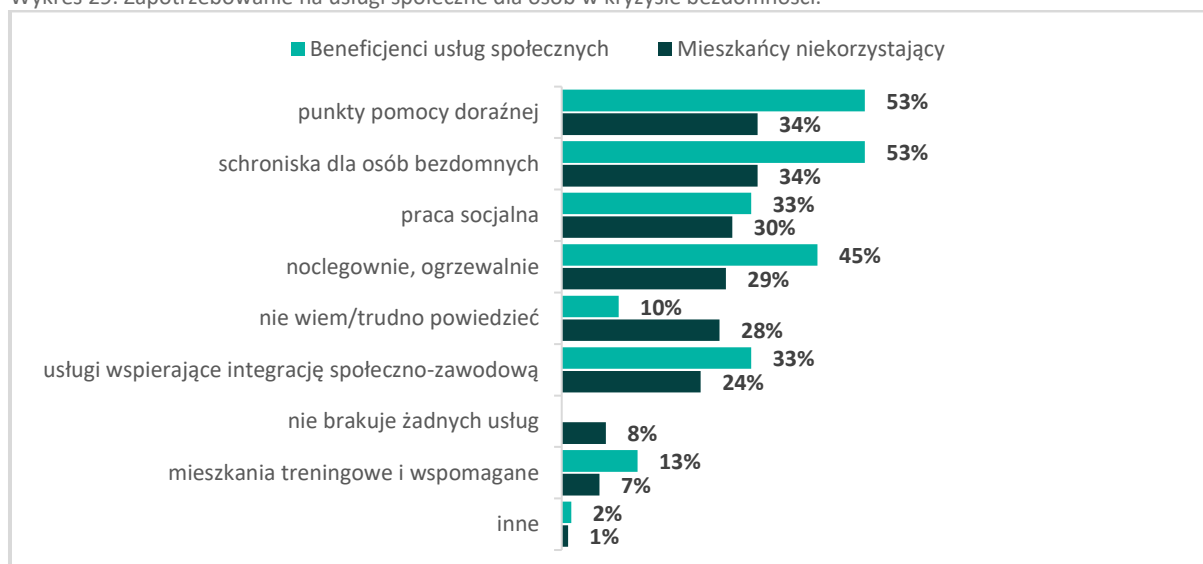
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Siedlce jest trudne (39% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

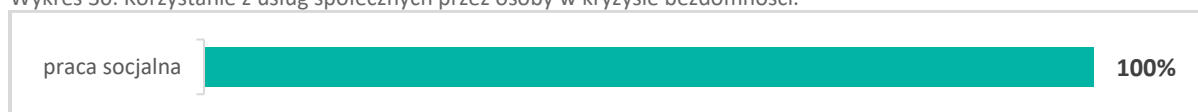

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Siedlce najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

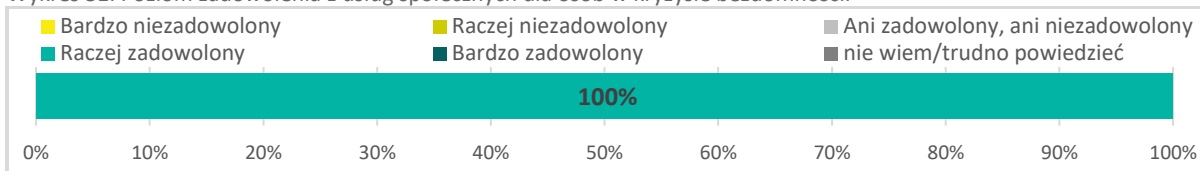

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu miasta Siedlce w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej

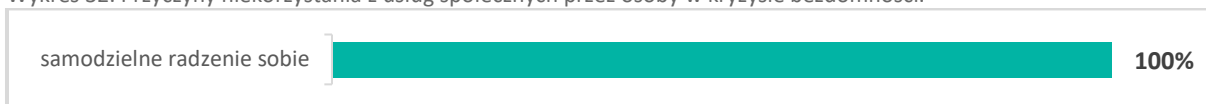
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone.

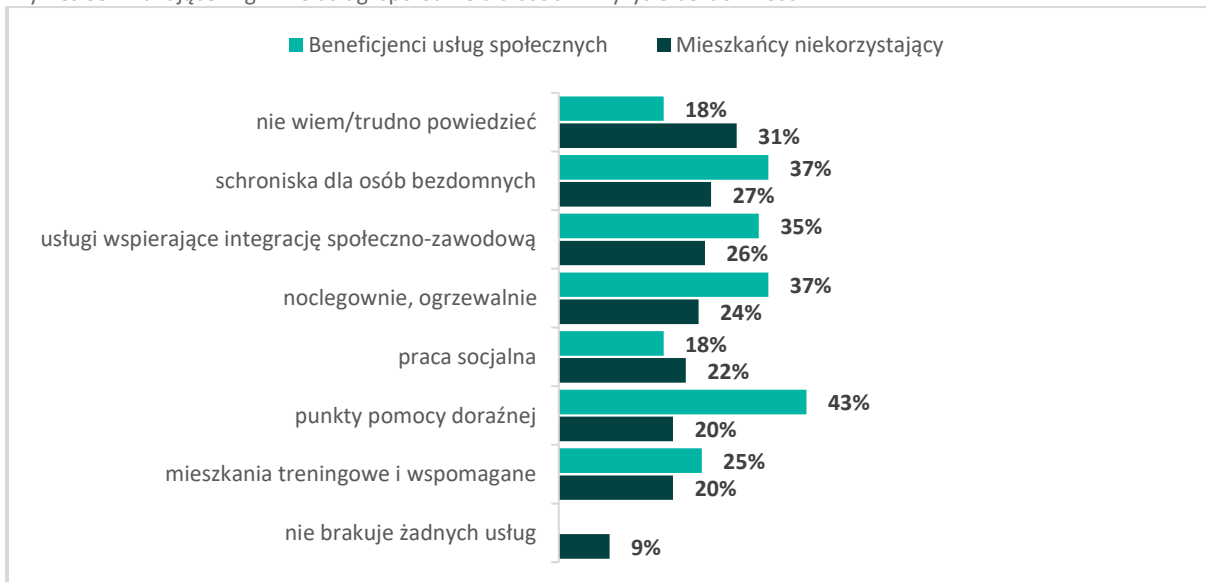
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że samodzielnie sobie radzą (100% badanych).

Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

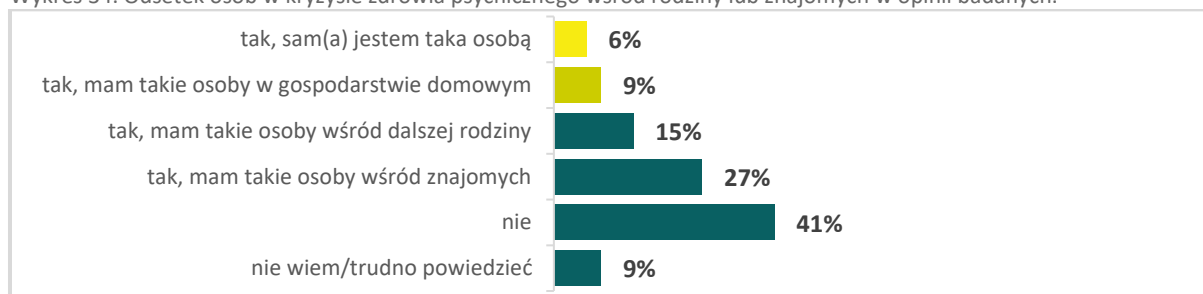
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta Siedlce najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- noclegowni, ogrzewalni.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

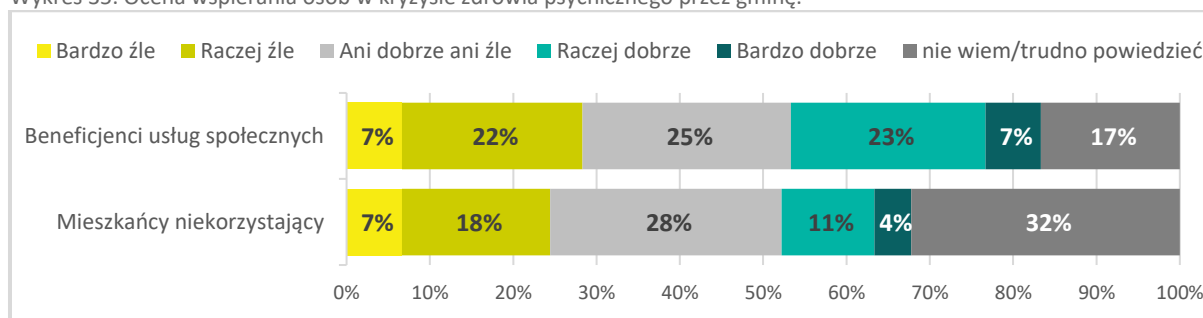
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 6% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 9% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 15% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 27% badanych ma je wśród znajomych.

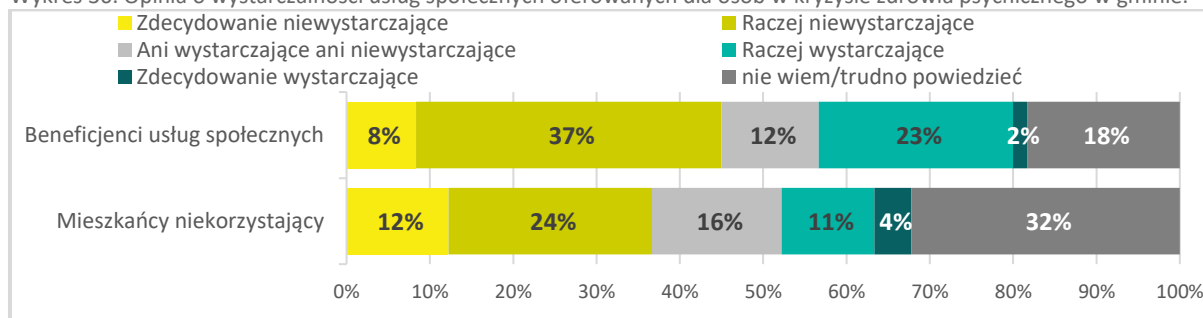
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy miasto Siedlce dobrze wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają działanie miasta pozytywnie (30% badanych) niż negatywnie (29% badanych), natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (25% badanych ocenia je negatywnie, 15% badanych ocenia je pozytywnie).

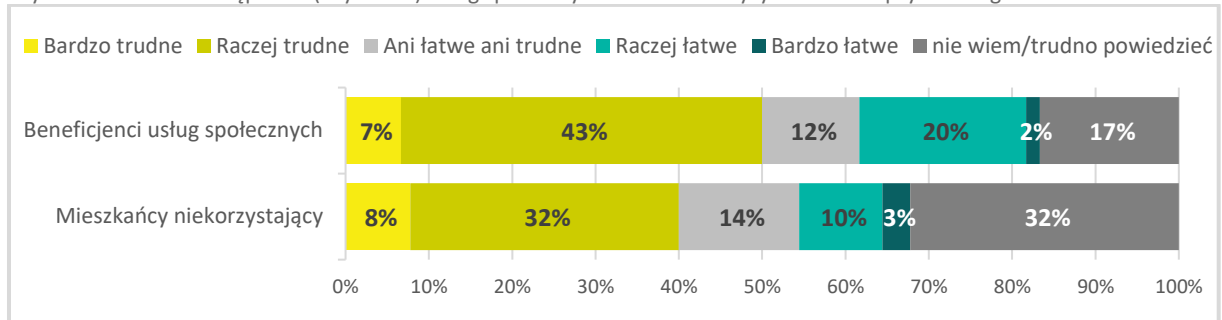
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez miasto Siedlce są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

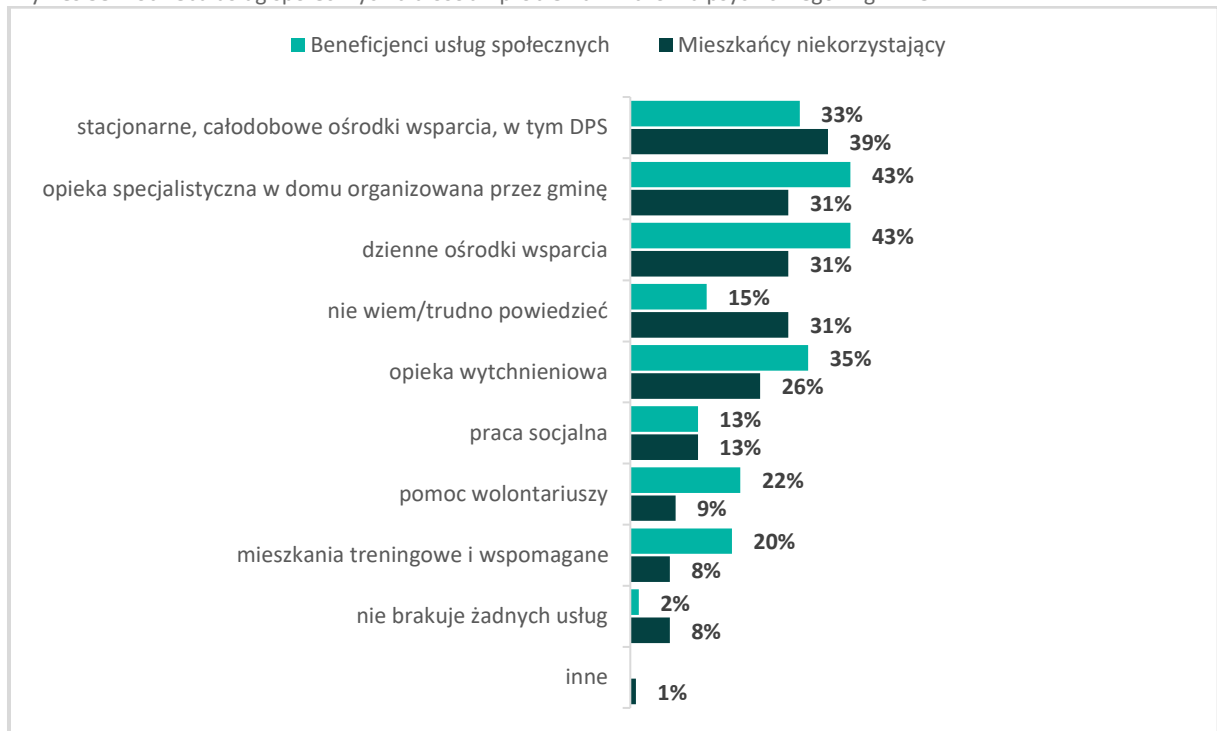
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie miasta Siedlce jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.

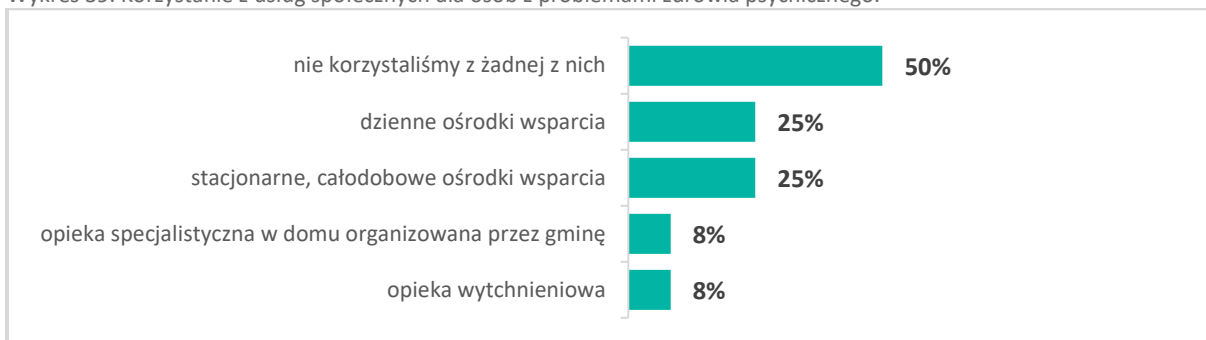

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Siedlce najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

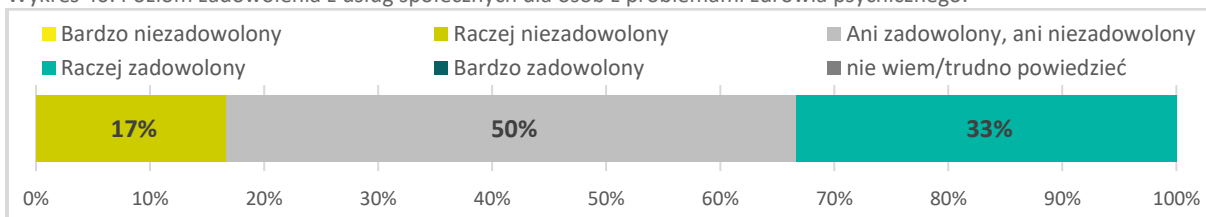

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu miasta Siedlce w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

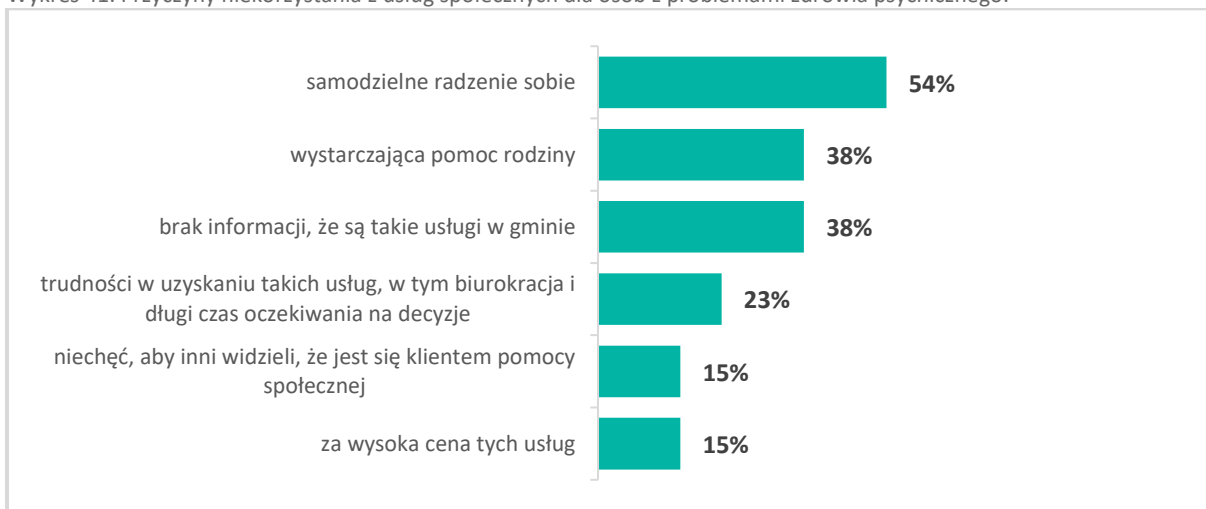
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu miasta Siedlce korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (33% zadowolonych do 17% niezadowolonych).

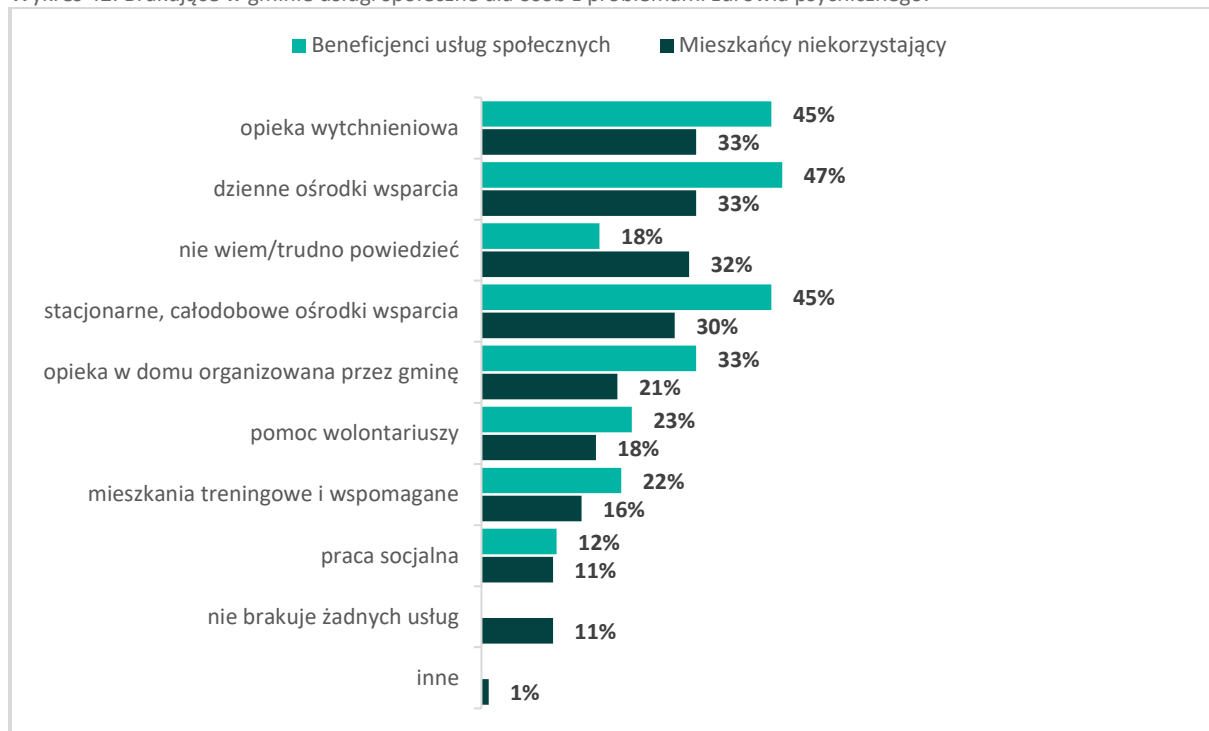
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (54% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny oraz brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (po 38% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

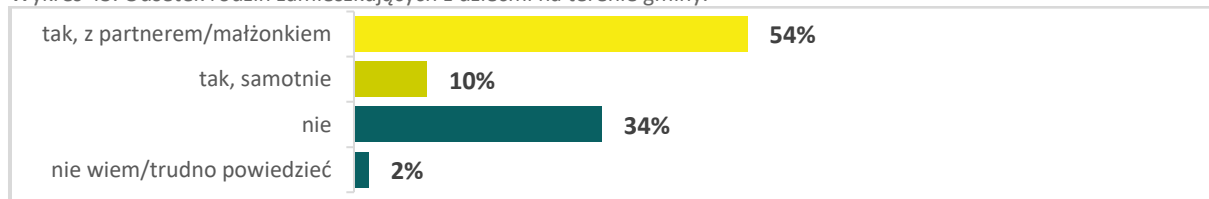
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta Siedlce najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

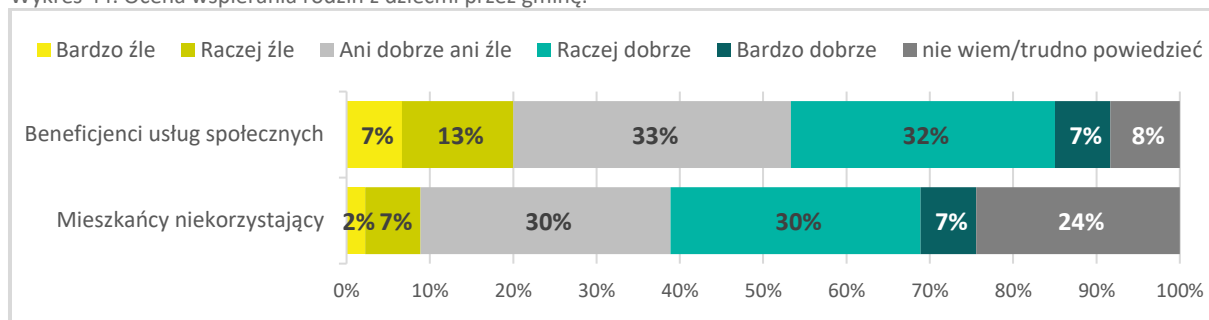
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta 54% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 10% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 34% badanych nie posiada dzieci.

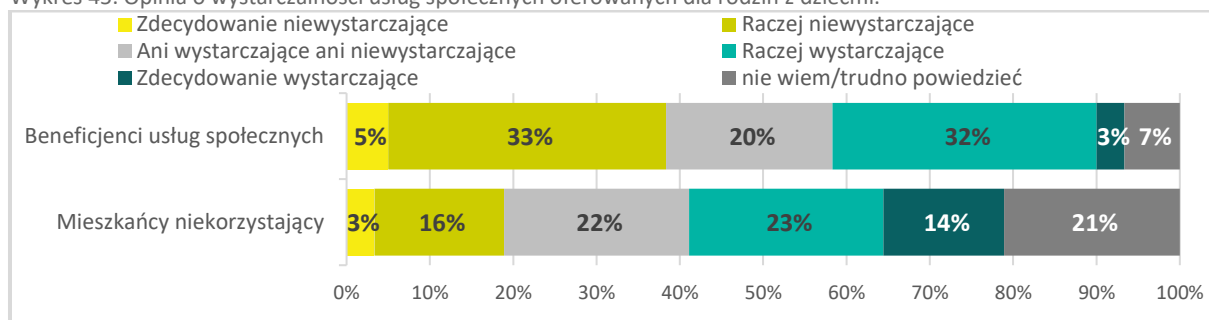
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Siedlce dobrze wspiera rodziny z dziećmi (39% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

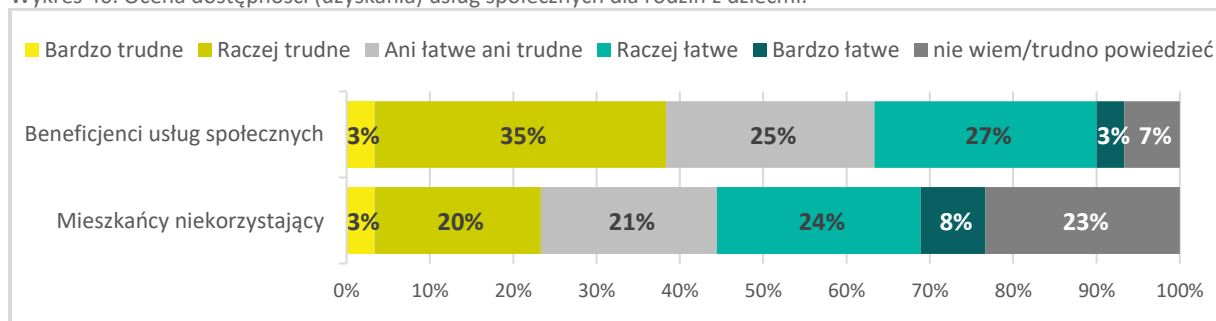
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym, czy usługi oferowane przez miasto rodzinom z dziećmi są wystarczające jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych dominowała opinia, że są niewystarczające (38% badanych uważa usługi za niewystarczające, 35% badanych uważa je za wystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mieli opinię, że pomoc jest wystarczająca (37% badanych uważa usługi za niewystarczające, 33% badanych uważa je za wystarczające).

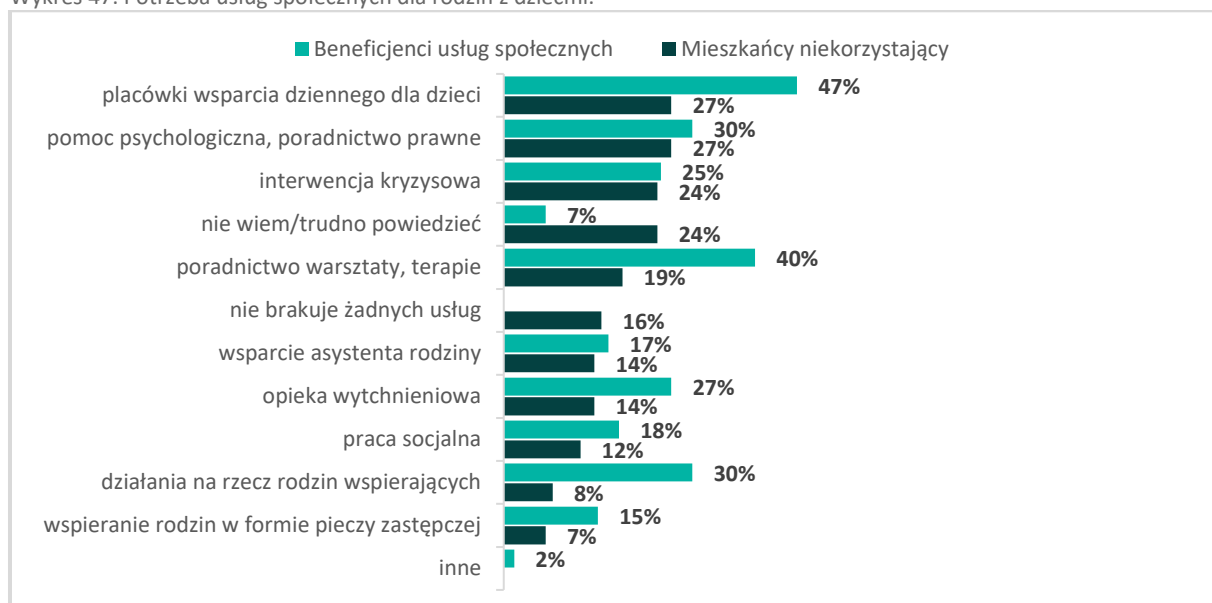
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie miasta Siedlce jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (38% ankietowanych) niż jest łatwe (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (32% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 23% badanych, że jest to trudne).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

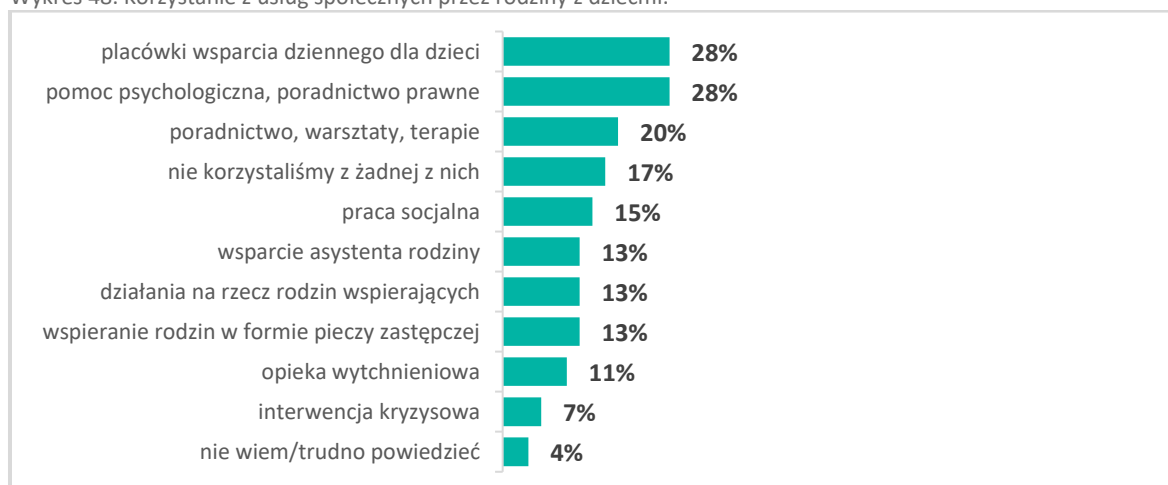

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Siedlce najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- interwencja kryzysowa.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

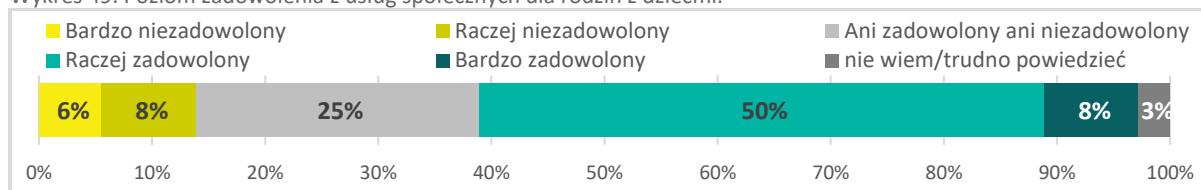

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu miasta Siedlce w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictw, warsztatów, terapii.

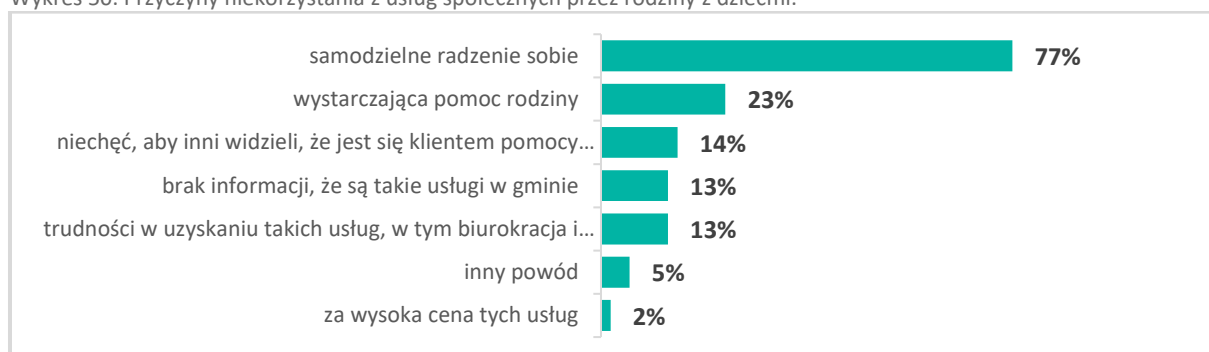
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu miasta Siedlce korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (58% zadowolonych do 14% niezadowolonych).

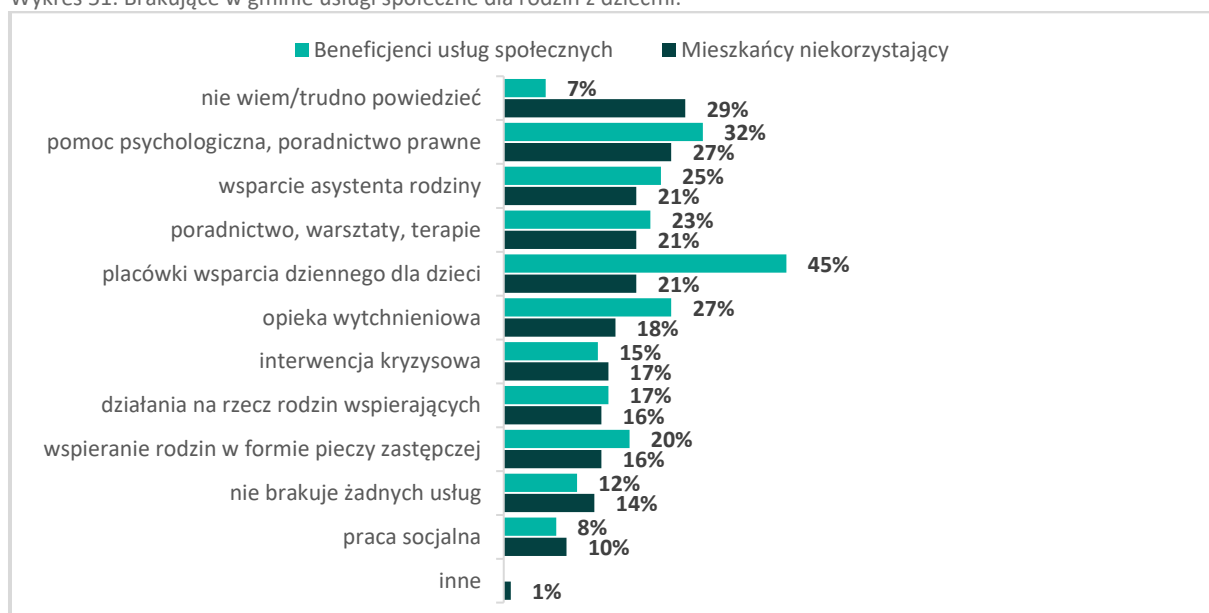
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (77% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (23% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

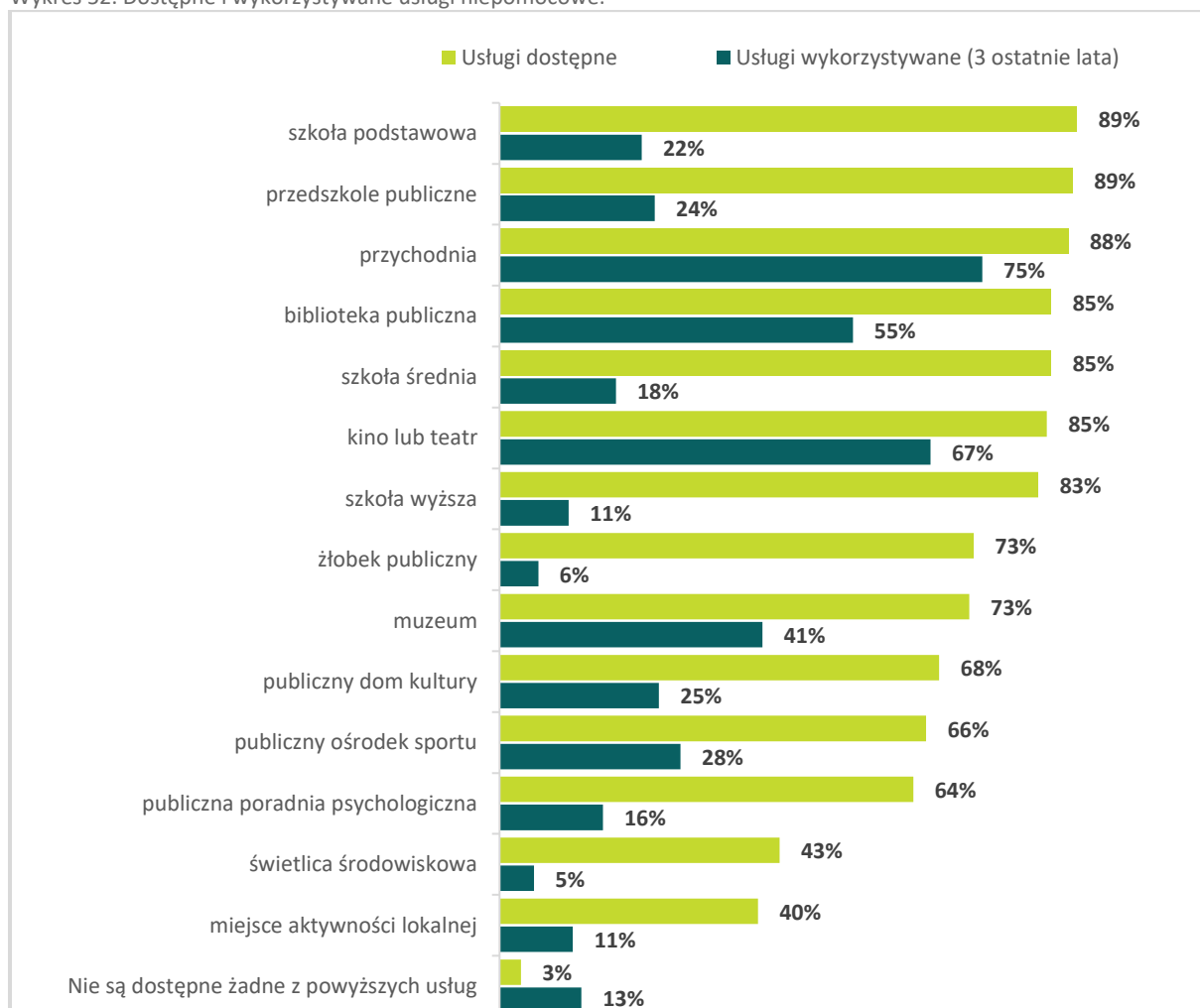
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta Siedlce najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- wsparcie asystenta rodziny
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w mieście

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Siedlce o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców miasta Siedlce na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (89% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (85% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (89% ankietowanych)
- szkoła średnia (85% ankietowanych)

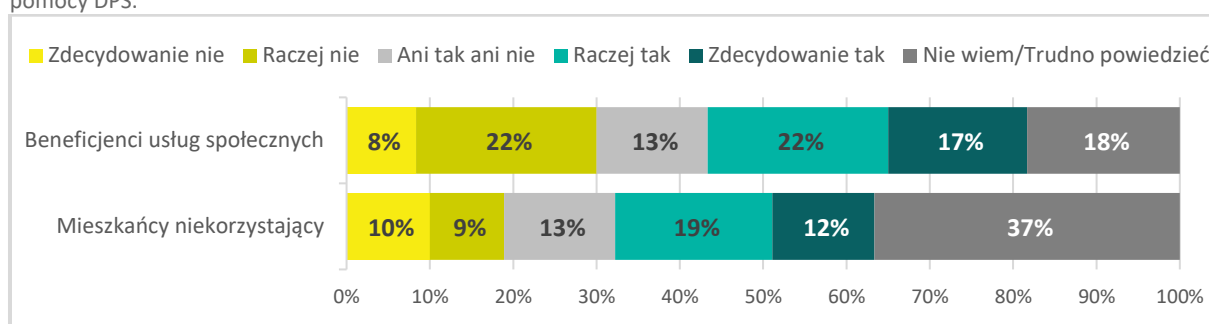
- przychodnia (88% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (75% badanych) oraz kino lub teatr (67% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatu siedleckiego w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców Siedlec o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatu siedleckiego w realizację usług społecznych.

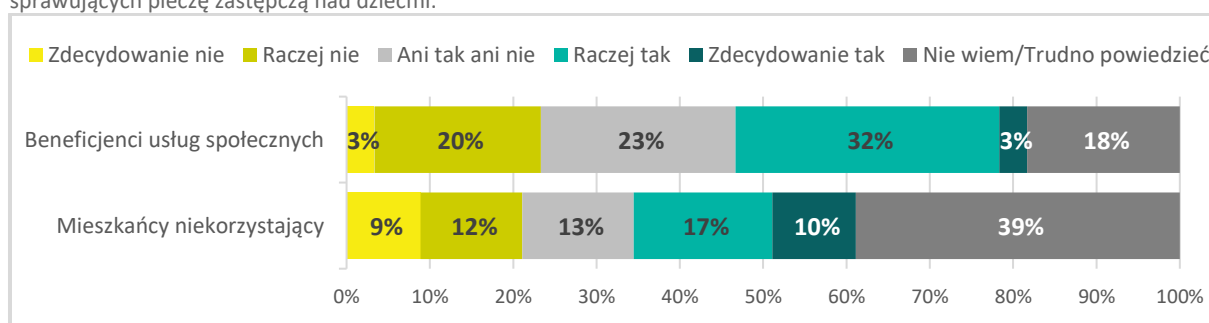
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców miasta Siedlce przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatu siedleckiego (39% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

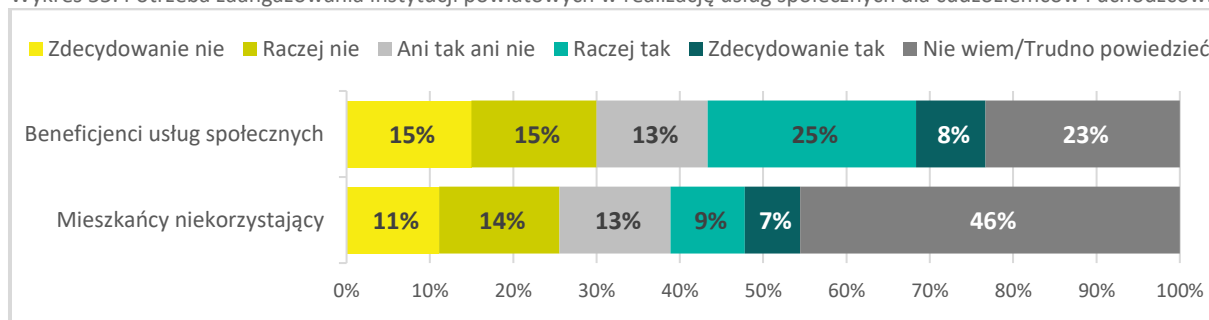
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców miasta Siedlce przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatu siedleckiego (35% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców miasta Siedlce w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatu siedleckiego w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (33% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, 30% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (25% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia, 16% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W MIEŚCIE SIEDLCE

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

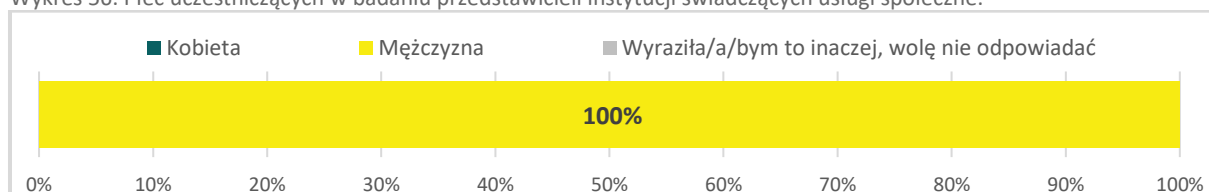
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W mieście Siedlce przeprowadzono 1 wywiad z przedstawicielem ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach miasta Siedlce.

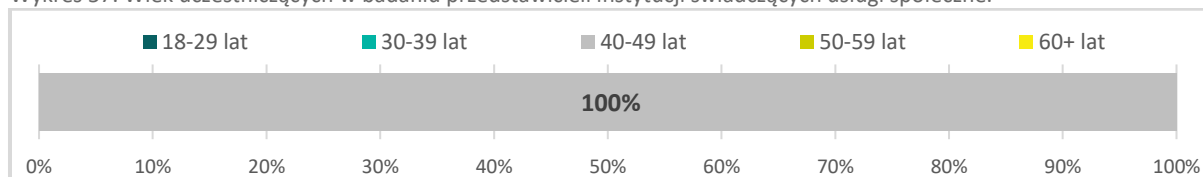
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci byli mężczyźni (stanowili 100% badanych).

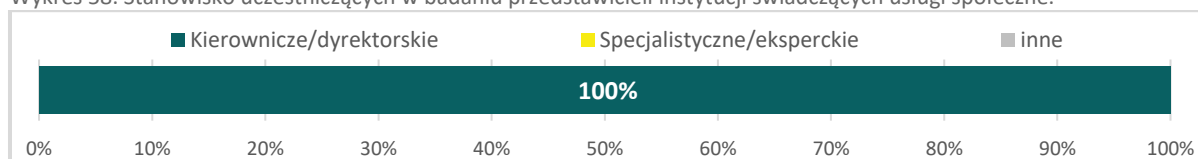
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową była to osoba w przedziale 40-49 lat.

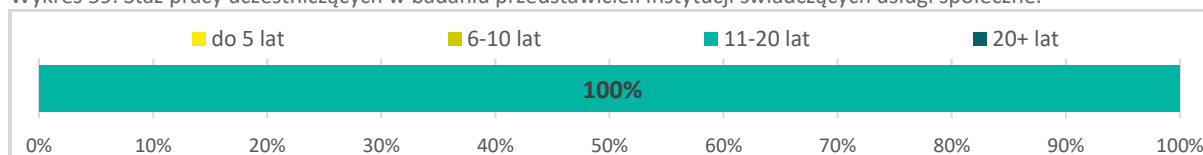
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę zawodową, była to osoba na stanowisku kierowniczym lub dyrektorskim.

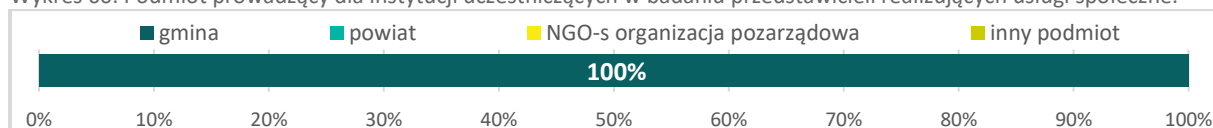
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę doświadczenia, była to osoba w przedziale 11-20 lat stażu pracy.

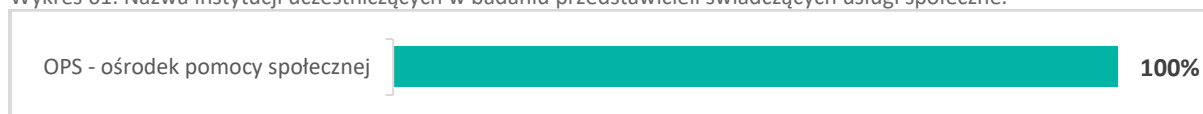
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

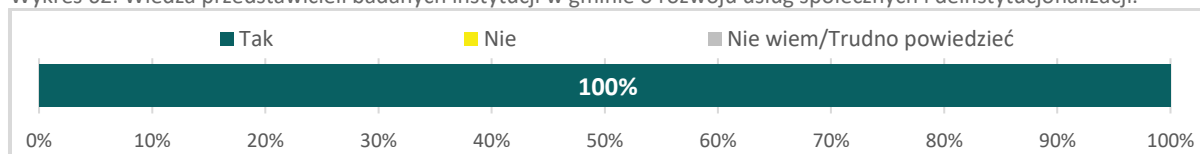
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany jeden podmiot: ośrodek pomocy społecznej.

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w mieście w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

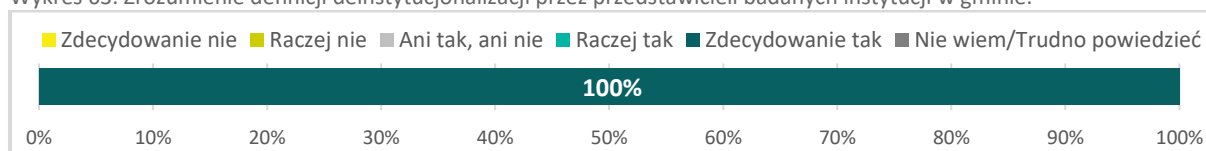
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel badanych instytucji w mieście ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymusza, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla respondenta.

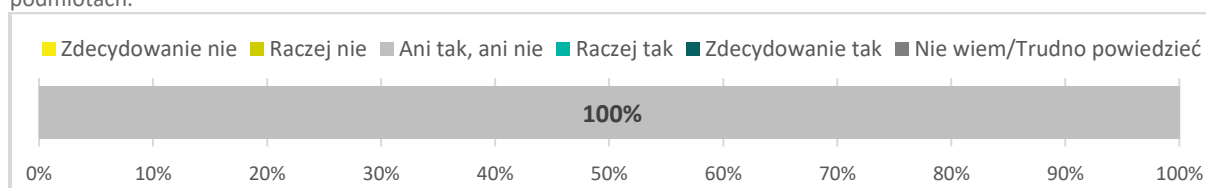
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badany przedstawiciel podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

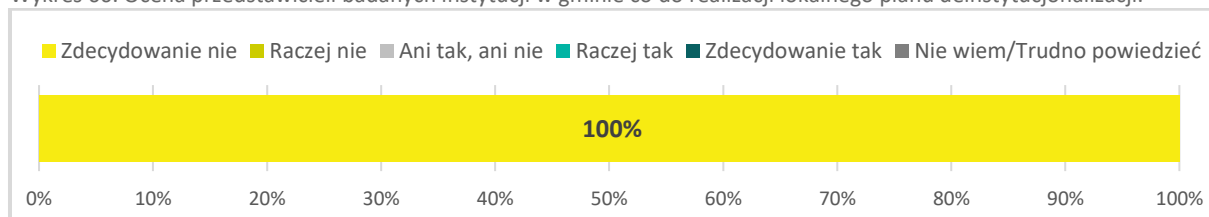
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji w nie wypowiedział się jednoznacznie, czy jego podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

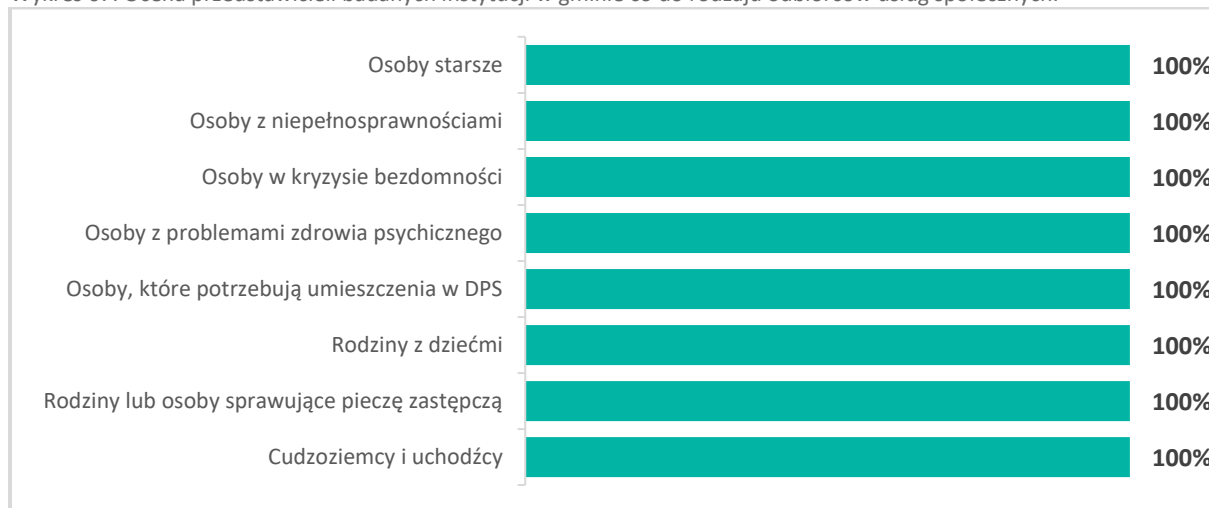
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji stwierdził, że w Siedlcach nie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

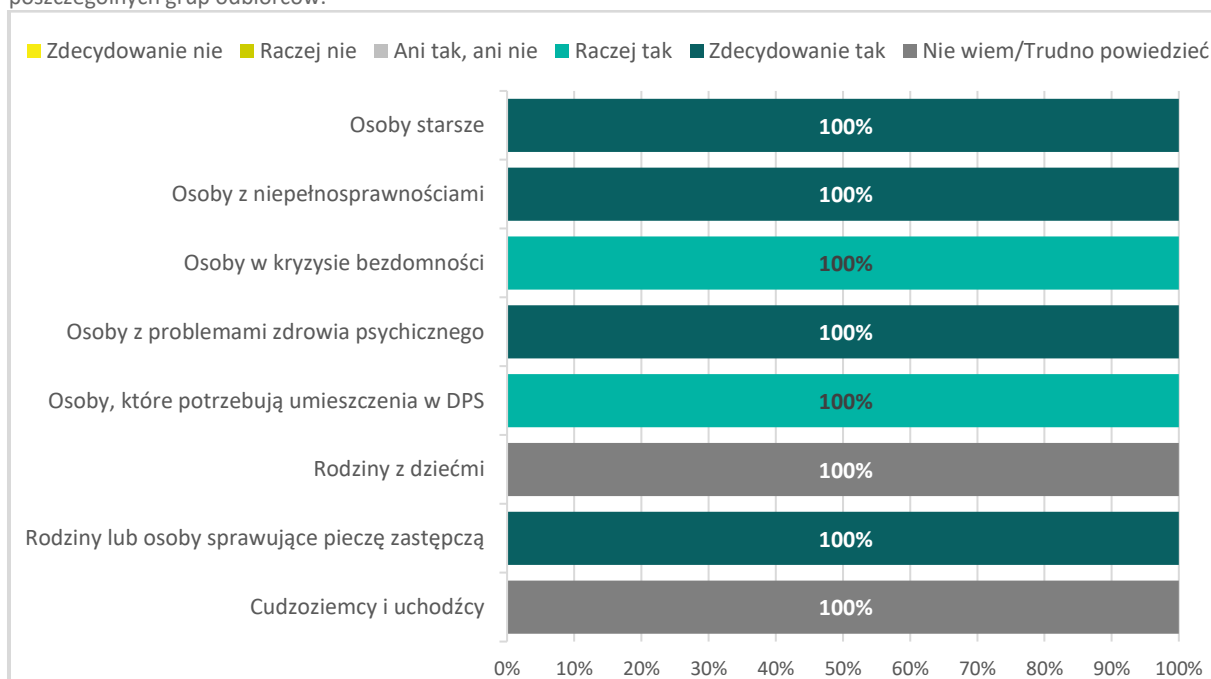
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badana instytucja świadczy usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności oraz rodziny z dziećmi.

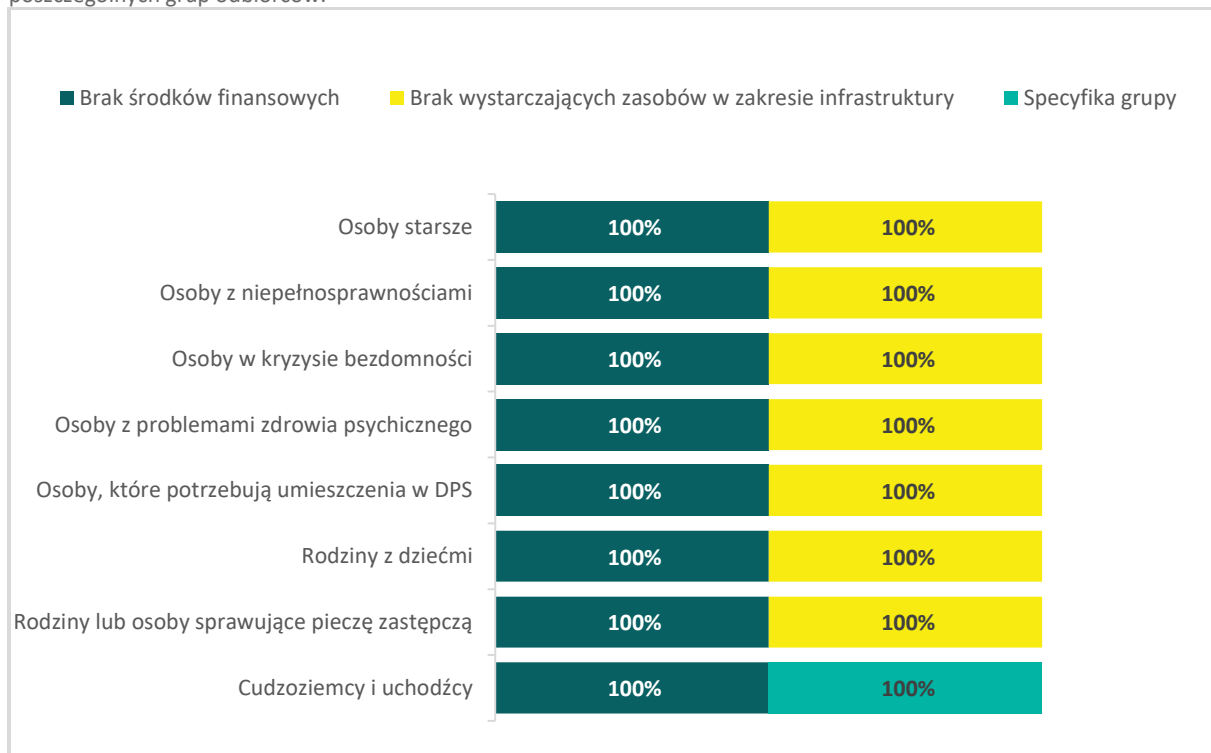
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracownika badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

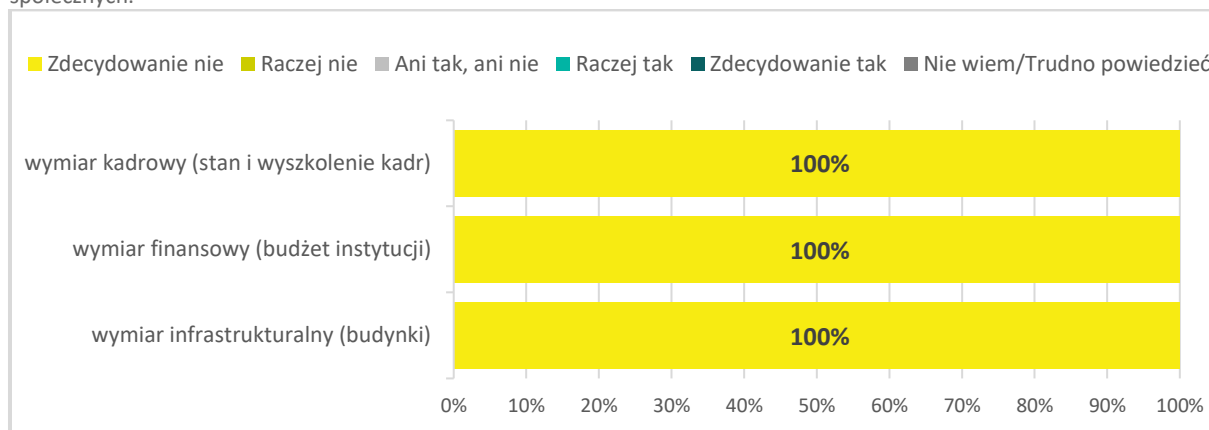
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w mieście Siedlce to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje zgłaszają brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w mieście co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w mieście co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

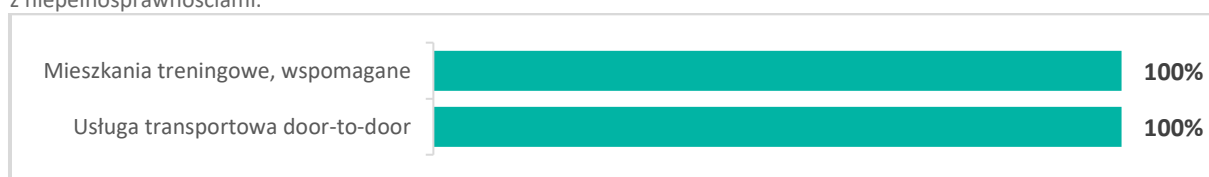
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: usług sąsiedzkich, rodzinnych domów pomocy, dziennych domów pomocy.

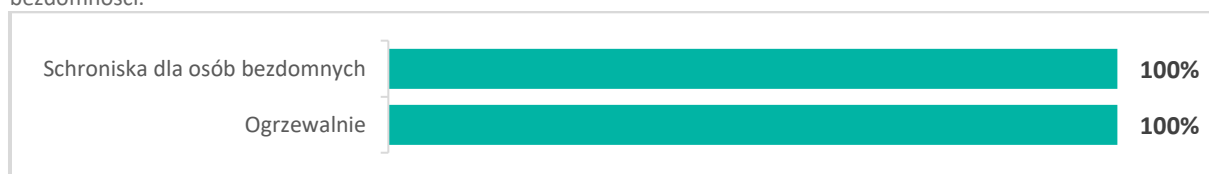
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: mieszkań treningowych, wspomaganych, usługi transportowej door-to-door.

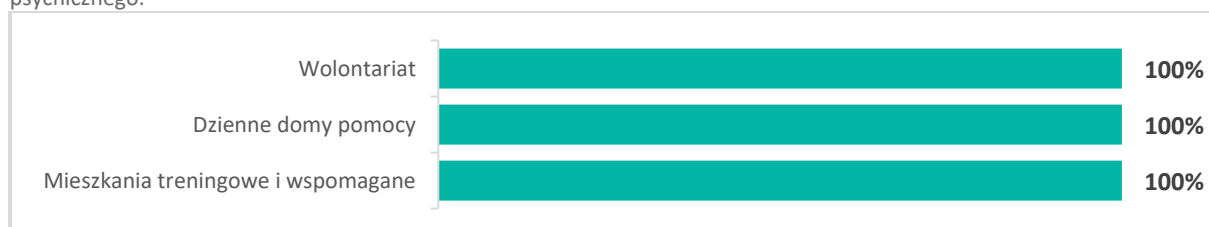
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni.

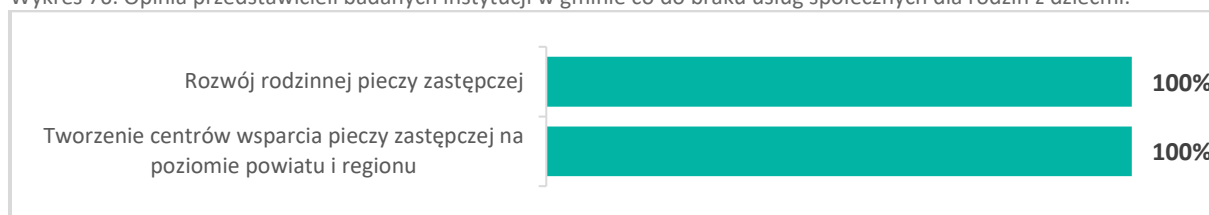
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: wolontariatu, dziennych domów pomocy, mieszkań treningowych, wspomaganych.

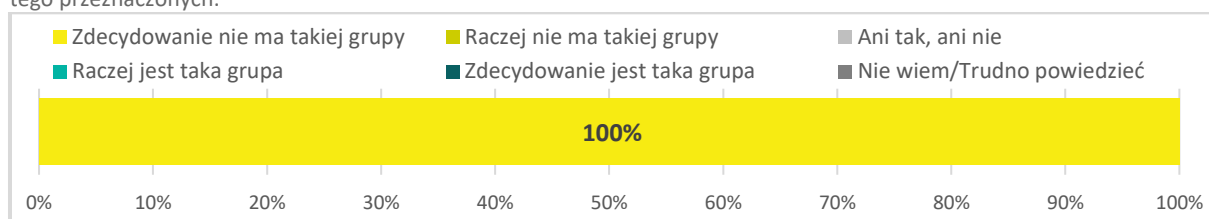
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawiciela badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej oraz tworzenia centrów wsparcia pieczy zastępczej.

Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

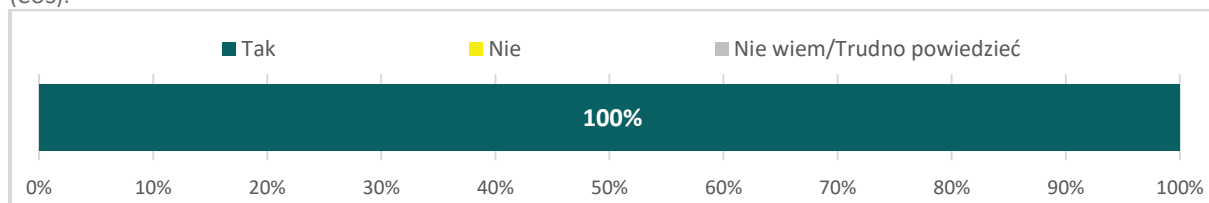
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownik przebadanej instytucji wskazuje, że nie istnieje grupa społeczna, która nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie miasta Siedlce.

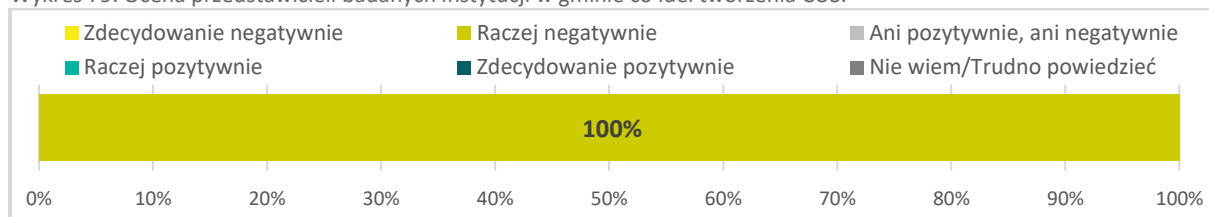
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji w mieście Siedlce słyszał o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

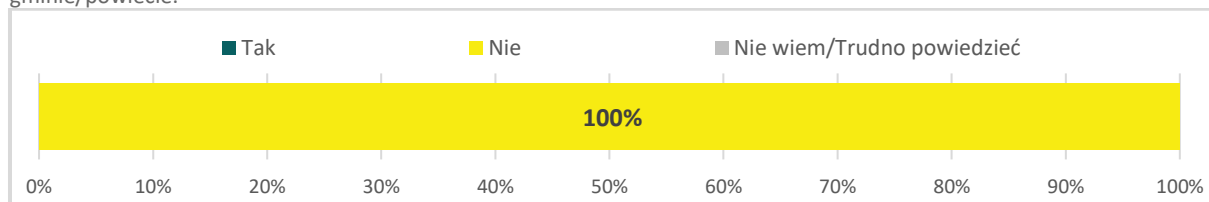
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciel badanej instytucji negatywnie ocenia ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

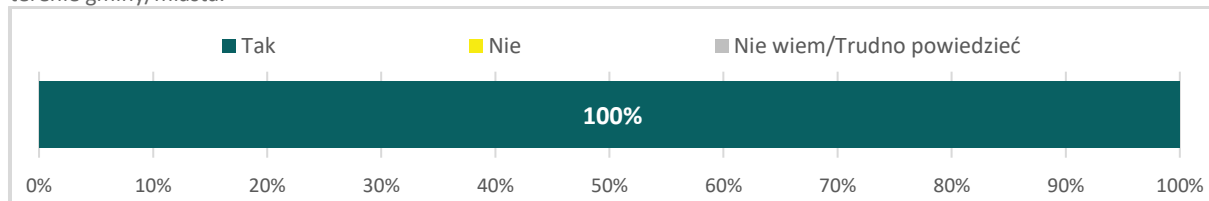
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji przyznał, że w jego mieście nie funkcjonuje CUS.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie miasta

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie miasta Siedlce.

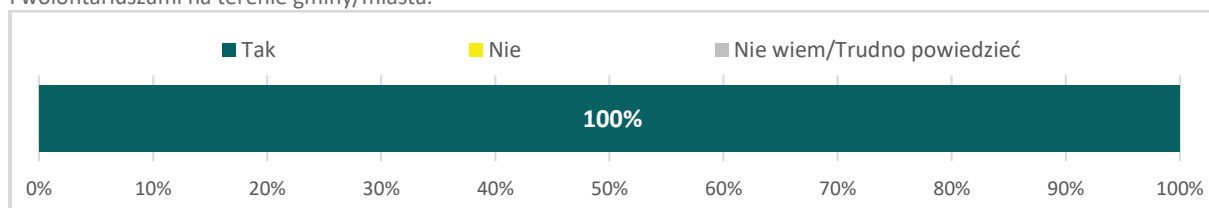
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/miasta.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji przyznał, że w ich mieście działają organizacje pozarządowe.

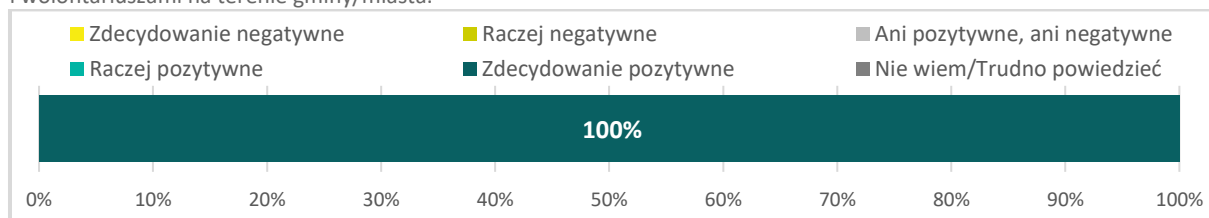
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/miasta.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel badanych instytucji deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/miasta.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenie przedstawiciela badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie miasta jest pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w Siedlec w 2023 r.....	17
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w Siedlcach w 2023 r.....	18
Tabela 3. Kapitał społeczny w Siedlcach w 2023 r.	18
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie Siedlec.	19
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie Siedlec.....	20
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie Siedlec według rodzaju prowadzonej działalności.	20
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie Siedlec.	20
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku.....	21
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.	22
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w Siedlcach w 2023 roku.....	22
Tabela 11. Pomoc dla cudzoziemców w Siedlcach w 2023 r.....	27

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	30
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	30
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	30
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	30
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	31
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	31
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	31
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	32
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	32
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	32
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	33
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	33
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	34
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	34
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.	34
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	35
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	35
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.	36
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	36
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	36
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	37
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	37
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	38
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	38
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	39
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	39
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	39
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	40
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	40
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	40
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	41
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	41
Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	41
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	42

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	42
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.	42
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	43
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.....	43
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	44
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	44
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	44
Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	45
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	45
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	46
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	46
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	46
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	47
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	47
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	48
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	48
Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	48
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	49
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	50
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	50
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	51
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	52
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	53
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	53
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	53
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	53
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	53
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	54
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.	54
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	54

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	54
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	55
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	55
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	56
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	56
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	57
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	57
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	58
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	58
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	58
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.	58
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	59
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	59
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	59
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	60
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	60
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/miasta.....	60
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/miasta.....	61
Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/miasta.	61